

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на Девня Варовик АД

ДОКЛАД ОТНОСНО ОДИТА НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на Девня Варовик АД („Дружеството“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2021 и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи оповестяване на съществени счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, с изключение на възможния ефект от въпроса, описан в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2021 и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на квалифицирано мнение

Както е оповестено в бележка 16 към приложения годишен финансов отчет, Дружеството притежава значителни количества готова продукция на склад на стойност към 31 декември 2021 и 2020, съответно 11,306 хил. лв. и 10,379 хил. лв. Натрупаните количества варовик са предназначени за единия от двата основни клиента на Дружеството. Ръководството на Дружеството е изготвило прогноза до 2025 година за изчерпване на количествата на база на предположения за очаквани потребления от основните клиенти. Поради несигурността на направените предположения във времето, ние не бяхме в състояние да се убедим доколко натрупаните количества варовик ще се изчерпят и в тази връзка, поради спецификата на продукцията и фактът, че възможности за реализацията ѝ могат да се търсят в ограничени пространства в близост до местоположението на Дружеството, ние не сме в състояние да заключим доколко стойността, по която е отчетена готовата продукция към 31 декември 2021 и 31 декември 2020, не надхвърля нетната ѝ реализуема стойност и възможните ефекти върху отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Deloitte се отнася към едно или повече дружества – членове на Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL“), както и към глобалните имена от дружества – членове и свързаните с тях дружества. Включително: членове на Deloitte, DTTL (наричано също „Deloitte Global“) и всички дружества – членове на неговите свързани дружества са юридически самостоятелни и независими лица, които не могат да поемат задължения или да се обвързват взаимно (по отношение на трети страни). DTTL и всяко дружество член на DTTL и свързаните с него дружества са отговорни единствено и само за своите собствени действия и бездействия, но не и за тези на останалите DTTL не предоставя услуги на клиенти. Моля, посетете www.deloitte.com/about-us, за да научите повече.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL“), its global network of member firms, and their related entities collectively, the “Deloitte organization”. DTTL, also referred to as “Deloitte Global” and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about-us for more.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Съветът на директорите („Ръководството“) носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ по-горе, ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства относно стойността, по която е отчетена готовата продукция. Съответно, ние не бяхме в състояние да достигнем до заключение дали другата информация не съдържа във връзка с този въпрос съществено неправилно докладване на финансовите показатели и съпътстващите оповестявания за този обект.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да оказват влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

ДОКЛАД ВЪВ ВРЪЗКА С ДРУГИ ЗАКОНОВИ И РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касат проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на финансовия отчет“ по-горе.
- Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Делойт Оудит ООД

Делойт Оудит ООД

Милка Дамянова

Милка Дамянова

Пълномощник на управителя Десислава Динкова

Регистриран одитор, отговорен за одита

бул. Ал. Стамболийски 103
1303 София, България

31 март 2022

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	точка	Година, завършваща на 31 декември 2021	Година, завършваща на 31 декември 2020
Приходи от продажби	4	11,556	10,109
Себестойност на продажбите		(10,418)	(9,032)
Брутна печалба		1,138	1,077
Други приходи	5	257	126
Разходи по продажби	6	(258)	(216)
Административни разходи	7	(96)	(81)
Разходи при прекратяване на трудови правоотношения	8	-	(6)
Приходи от финансиране	21	6	6
Разходи, компенсирани от финансиране	21	(6)	(6)
Други разходи	9	(74)	(39)
Разходи за лихви	11	(1)	(2)
Други финансови разходи, нетно	12	(28)	(10)
Печалба преди данъчно облагане		938	849
Разход за данък	13	(95)	(88)
Печалба за периода		843	761
Друг всеобхватен доход от акционерска печалба, нетно от данък		39	7
Общ всеобхватен доход за периода		882	768

Финансовият отчет е одобрен на 24 март 2022 г. и подписан от името на Съвета на директорите, както следва:

Жан-Пол Сикар
Изпълнителен директор

Геодор Петов
Изпълнителен директор

Неделячо Елрев
Финансов директор

Иванка Вилканова
Главен счетоводител

Милка Дамянова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Дата: 31.05.2022

Пояснителните сведения от стр. 5 до стр. 54 представляват неразделна част от настоящия финансов отчет.

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

към 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	точка	31 декември 2021	31 декември 2020
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	14	11,791	12,149
		11,791	12,149
Текущи активи			
Материални запаси	16	11,635	10,785
Търговски и други вземания	17	1,138	1,081
Парични средства	18	4,174	4,157
Вземане за корпоративен данък		7	-
		16,954	16,023
ОБЩО АКТИВИ		28,745	28,172
КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Капитал и резерви			
Основен капитал	19	338	338
Законов резерв		33	33
Надрупани печалба и донглантени резерви		25,208	25,094
Общо капитал и резерви		25,579	25,465
Нетекущи пасиви			
Отсрочени данъчни пасиви, нетно	13	351	335
Провизии за околна среда	20	1,059	1,008
Финансирания	21	27	33
Задължения при пенсиониране	22	219	249
Задължения по лизинг	26	10	22
		1,666	1,647
Текущи пасиви			
Търговски и други задължения	23	1,422	963
Задължения за корпоративен данък		-	4
Провизии	24	66	77
Задължения по лизинг	26	12	16
		1,500	1,060
ОБЩО КАПИТАЛ И ПАСИВИ		28,745	28,172

Финансовият отчет е одобрен на 24 март 2022 г. и подписан от името на Съвета на директорите, както следва:

Жай-Пол Енкар

Изпълнителен директор

Георги Печов

Изпълнителен директор

Неделчо Едрев

Финансов директор

Илианка Пълканова

Главен счетоводител

Милка Дамянова

Регистриран одитор, отговорен за опита

31.03.2022

Дата: Пояснителните сведения от стр. 5 до стр. 8 представляват неотделима част от настоящия финансов отчет.

ДЕВИЯ ВАРОВИК АД

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Година, завършваща на 31 декември 2021	Година, завършваща на 31 декември 2020
<i>Парични потоци от оперативна дейност</i>		
Печалба преди данъчно облагане	938	849
Корекции за:		
Амортизации (виж т. 14 и т. 15)	975	1,046
Амортизация на активи с право на ползване (виж т. 14 и т. 26)	16	16
Изменение на провизиите (виж т. 11, т. 20, т. 22 и т. 24)	9	(7)
Признат приход от финансиране (виж т. 21)	(6)	(6)
Разходи за лихви, нетно (виж т. 11)	1	2
Загуба от валутни курсови разлики и операции с финансови инструменти, нетно (виж т. 12)	1	1
	1,934	1,901
(Увеличение) на материалните запаси (виж т. 16)	(850)	(954)
(Увеличение) / намаление на търговските и други вземания (виж т. 17)	(57)	98
Увеличение / (намаление) на търговските и други задължения	383	(28)
Парични средства от оперативна дейност	1,410	1,017
Изплатени дивиденди (виж т. 25)	(768)	(3,000)
Изплатени данъци върху печалбата	(94)	(76)
Нетни парични потоци от / (използвани за) оперативната дейност	548	(2,059)
<i>Парични потоци от инвестиционна дейност</i>		
Получено финансиране (виж т. 21)	72	-
Покупки на имоти, машини, съоръжения и нематериални активи (виж т. 14, т. 15 и т. 23)	(585)	(331)
Нетни парични потоци, използвани в инвестиционната дейност	(513)	(331)
<i>Парични потоци от финансова дейност</i>		
Увеличение на капитала	-	-
Платени по лихвотни задължения (виж т. 26)	(18)	(16)
Нетни парични потоци от финансовата дейност	(18)	(16)
Нетно увеличение / (намаление) на паричните средства	17	(2,406)
Парични средства в началото на периода	4,157	6,563
Парични средства в края на периода (виж т. 18)	4,174	4,157

Финансовият отчет е одориран на 24 март 2022 г. и подписан от името на Съвета на директорите, както следва:

Жан-Пол Синар
Изпълнителен директор

Евгений Петков
Изпълнителен директор

Неселчо Едрев
Финансов директор

Милка Дамянова
Главен счетоводител

Милка Дамянова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Дата: 31. 03. 2022

Пояснителните сведения от стр. 5 до стр. 54 представляват неразделна част от настоящия финансов отчет.

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Основен капитал	Законови резерви	Натрупана печалба и допълнителни резерви	Общо
Салдо към 31 декември 2019	338	33	27.326	27.697
Разпределение на дивиденди (т. 25)	-	-	(3,000)	(3,000)
Печалба за периода	-	-	761	761
Друг всеобхватен доход за периода, нетно от данък	-	-	7	7
Салдо към 31 декември 2020	338	33	25.094	25.465
Разпределение на дивиденди (т. 25)	-	-	(768)	(768)
Печалба за периода	-	-	843	843
Друг всеобхватен доход за периода, нетно от данък	-	-	39	39
Салдо към 31 декември 2021	338	33	25.208	25.579

Финансовият отчет е одобрен на 24 март 2022 г. и подписан от името на Съвета на директорите, както следва:

 Жан-Пол Сикар
 Изпълнителен директор

 Георгор Петов
 Изпълнителен директор

 Христо Евтрев
 Финансов директор

 Иванка Валканова
 Главен счетоводител

 Милка Дамянова
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 Дата: 31.03.2022

Пояснителните сведения от стр. 5 до стр. 54 представляват неразделна част от настоящия финансов отчет.

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

1 Обща информация

1.1 Правен статут

Девня Варовик АД (Дружеството) е акционерно дружество, регистрирано в България, с ЕИК 103087214. Седалището на Дружеството е в с. Чернево, п.к. 9174.

Едноличен собственик на Дружеството до 18 януари 2019 г. е Девня Финанс АД (виж т. 1.3), след което, в резултат от осъществено преобразуване, е заместено като акционер от Солвей Соди АД и Девня Цимент АД, гр.Девня. Крайни холдингови компании на Девня Варовик АД са Солвей С.А., Белгия и Хайделберг Цимент Груп, Германия.

Към 31 декември 2021г. числеността на персонала в Дружеството е 34 души (31 декември 2020г.: 32 души).

През 2021 година и към 31 декември 2021 година Съветът на директорите на Девня Варовик АД се състои от следните членове:

- Спиро Номикос - Председател;
- Силвио Тийде - Заместник председател;
- Жан-Пол Сикар - Изпълнителен член;
- Теодор Пецов - Изпълнителен член

1.2 Предмет на дейност

Основната дейност на Дружеството е свързана с добива, преработката и продажбата на варовик, който е основна суровина за производството на калцинирания сода и цимент. Освен този продукт като негови производни се продават взривена скална маса, каменно брашно, различни фракции трошен камък и миксерал бетон.

На 28 август 2000 г. Дружеството получава концесионно право за добив на варовик от находищата Люляка и Снежно поле Югоизток за срок от 35 години. Предполагамите геоложки запаси на находищата по последни изчисления възлизат на около 300 млн. тона. Понастоящем Дружеството използва запасите на находище Люляка за производствената си дейност, но планира в близко бъдеще да започне паралелно експлоатация и на запасите от находище Снежно поле Югоизток.

Основните суровини за добива и преработката са взривни материали, електроенергия и дизелово гориво за вътрешен транспорт на добитата скална маса.

Производството и използваните производствени мощности в хил. тона са, както следва:

	Година, завършваща на 31 декември 2021	Година, завършваща на 31 декември 2020	Година, завършваща на 31 декември 2019
Производствен капацитет	5,000	5,000	5,000
Производство на варовик	3,747	3,135	4,175
Използвани производствени мощности	75 %	63 %	84 %

Основни клиенти на Дружеството са Солвей Соди АД и Девня Цимент АД (виж т. 4).

1.3 Преобразуване чрез сливане

Съгласно решение на основните акционери, през 2018 година е започната процедура по смисъла на чл. 262, ал. 1 от Търговския закон за сливане на Девня Финанс АД в Дъщерното предприятие Девня Варовик АД. На 14 ноември 2018 г. между Дружеството и Девня Финанс АД е сключен Договор за преобразуване, съгласно който страните се договарят да извършат сливане, след вписването на което в Търговския регистър, цялото имущество на Преобразуващото се дружество Девня Финанс АД преминава към приемащото дружество Девня Варовик АД, което става негов универсален правопреемник, а Преобразуващото се дружество се прекратява без ликвидация. Взетото решение и сключеният договор за преобразуване са одобрени от проведените на 21 декември 2018 г. Общи събрания на акционерите на двете дружества.

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

1 Обща информация (продължение)

1.3 Преобразуване чрез влияне (продължение)

На 18 януари 2019 г. в Търговския регистър, воден от Агенцията по вписванията към Министерство на правосъдието, е вписано преобразуването чрез влияне на Девня Финанс АД в Девня Варовик АД. В резултат на вписаното влияне, акционерното участие на Девня Финанс АД в Девня Варовик АД (виж т. 1.1) е прекратено и заличеното предприятие е заместено като акционер в Дружеството от Солвей Соди АД и Девня Цимент АД, в качеството им на основни акционери на Девня Финанс АД (виж т. 19).

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството

2.1 База за изготвяне на годишния финансов отчет

Дружеството изготвя и представя финансовите си отчети на база на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), приети от Европейския съюз (ЕС) и приложими в Република България. Те включват Международни стандарти за финансово отчитане, тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), Международни счетоводни стандарти (МСС) и тълкувания на Постоянния комитет за разясняване (ПКР). Информацията в настоящия годишен финансов отчет е подготвена в съответствие с Европейския регламент (ЕО) 1606/2002 от 19 юли 2002 г. относно прилагането на Международните счетоводни стандарти.

Счетоводната политика и МСФО, възприети от Дружеството и прилагани в годишния финансов отчет за 2021 година са в съответствие с тези, използвани при изготвянето на финансовия отчет за предходната година, в допълнение с ефекта от приетите нови и преработени стандарти, действащи от 1 януари 2021 г., разяснени по-долу.

2.2 Издаване и приемане на нови и преработени МСФО и разяснения

2.2.1 Първоначално прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти, влезли в сила през текущия отчетен период

Към датата на изготвяне и одобряване за издаване на настоящия индивидуален финансов отчет се прилагат следните изменения на съществуващи стандарти, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС, които са влезли в сила за текущия отчетен период:

Преработени стандарти	В сила за финансови периоди, започващи на или след
Изменения на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16	МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване МСФО 4 Застрахователни договори МСФО 16 Лизинг – Реформа на референтните лихвени проценти – Фаза 2 – приети от ЕС на 13 януари 2021г. 1 януари 2021г.
Изменения на МСФО 16	Лизинг – Отстъпки от наем, свързани с Covid 19 след 30 юни 2021г. – прието от ЕС на 30 август 2021г. 1 януари 2021г.
Изменение на МСФО 4	Застрахователни договори – Удължаване на временното освобождаване от прилагане на МСФО 9 – прието от ЕС на 16 декември 2020г. 1 януари 2023г.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)**2.2 Издаване и приемане на нови и преработени МСФО и разяснения (продължение)****2.2.1 Първоначално прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти, влезли в сила през текущия отчетен период (продължение)**

За текущата финансова година Дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност. Приемането на тези изменения на съществуващите стандарти не оказва съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството в периода на първоначалното им прилагане.

2.2.2 Стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

Към датата на одобряване на настоящия финансов отчет следните нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти са издадени от СМСС и приети от ЕС, но все още не са влезли в сила:

Нови и преработени МСФО	В сила за финансови периоди, започващи на или след
Изменение на МСС 16	Имоти, машини и съоръжения - Постъпления преди предвидената употреба - прието от ЕС на 28 юни 2021г. 1 януари 2022г.
Изменение на МСС 37	Привизии, условия пасиви и условия активи - Обременяващи договори - Разходи за изпълнение на договор - прието от ЕС на 28 юни 2021г. 1 януари 2022г.
Изменение на МСФО 3	Бизнес комбинации - Референция към Концептуалната рамка с изменения на МСФО 3 - прието от ЕС на 28 юни 2021г. 1 януари 2022г.
МСФО 17	Застрахователни договори - включително изменения на МСФО 17, приети от ЕС на 19 ноември 2021г. 1 януари 2023г.
Подобрения на МСФО (юли 2018-2020)	Годишен проект за подобряване на МСФО (МСФО 1, МСФО 9, МСФО 16 и МСС 41), основано с цел премахване на несъответствия и изясняване на формулировки 1 януари 2022г.

2.2.3 Нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС и не са влезли в сила

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет (датите на влизане в сила, посочени по-долу са за пълните МСФО):

Нови и преработени МСФО	В сила за финансови периоди, започващи на или след
МСФО 14	Разходи за регулаторни отсрочени сметки - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016г.) - ЕС е взел решение да не започва процеса по приемане на този междинен стандарт и да изчака окончателния стандарт неопределен период

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всячки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

- 2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)
- 2.2 Издаване и приемане на нови и преработени МСФО и разяснения (продължение)
- 2.2.3 Нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС и не са влезли в сила (продължение)

Нови и преработени МСФО		В сила за финансови периоди, започващи на или след
МСФО 17	Застрахователни договори – включително изменения на МСФО 17, приети от ЕС на 19 юни 2021г.	1 януари 2023г.
Изменение на МСФО 17	Застрахователни договори – Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация	1 януари 2023г.
Изменение на МСС 1	Представяне на финансови отчети: Класификация за задълженията като текущи и нетекучи	1 януари 2023г.
Изменение на МСС 1	Представяне на финансови отчети: Оповестяване на счетоводната политика	1 януари 2023г.
Изменение на МСС 8	Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Дефиниция за счетоводни приблизителни оценки	1 януари 2023г.
Изменение на МСС 12	Данъци върху дохода – Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, произтичащи от еднократна сделка	1 януари 2023г.
Изменение на МСФО 10 и МСС 28	МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие и последващи изменения	неопределен период

Ръководството на Дружеството очаква приемането на тези нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството в периода на първоначалното им прилагане.

Отчитането на хеджирането, отнасящо се до портфейли от финансови активи и пасиви, чиито принципи не са приети от ЕС, е все още нерегулирано.

Според преценката на Дружеството прилагането на отчитане на хеджирането за портфейли от финансови активи и пасиви съгласно МСС 39: Финансови инструменти: Признание и оценяване, няма да окаже съществен ефект върху финансовия отчет, ако се приложи към отчетната дата.

2.3 Счетоводни принципи

Настоящият индивидуален финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена и на базата на принципа за действащо предприятие, който допуска, че Дружеството ще продължи дейността си в обозримото бъдеще. Съгласно анализи, извършени от Ръководството, Дружеството е в състояние да продължи своята дейност в обозримо бъдеще, като в допълнение е оценен и ефекта на КОВИД19 върху дейността на Дружеството (виж т. 3).

Финансово-счетоводната дейност на Дружеството се осъществява в съответствие с общоприети счетоводни принципи, като текущо явнелияване, последователност на представянето и сравнителна информация, предпазливост, независимост на отделните отчетни периоди, същественост, компенсиране и предимство на съдържанието пред формата.

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.4 Сравнителна информация

Дружеството представя обичайно сравнителна информация във финансовите си отчети за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.5 Функционална валута и валута на представяне

Функционалната валута е валутата на основната икономическа среда, в която Дружеството функционира и в която се генерират и изразходват паричните му средства. Дружеството осъществява своите сделки предимно в лева, поради което като функционална валута и валута на представяне е определен българският лев, който от 1 януари 1999г. е с фиксиран курс към еврото в съотношение 1 евро = 1.95583 лев.

2.6 Приходи

2.6.1 Приходи по договори с клиенти

Основната дейност на Дружеството е свързана с добив, преработка и продажба на варовик и производни продукти, като взривена скална маса, камъно брашно, различни фракции трошен камък и минерал бетон (виж т. 1.2). Обичайните приходи на Дружеството са от продажба на готова продукция. При отчитане на приходите от обичайна дейност, Дружеството прилага принципите, правилата и изискванията на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти.

МСФО 15 установява модел от пет стъпки при отчитане на приходите от договори с клиенти: а) идентифициране на договор с клиент; б) идентифициране на задълженията за изпълнение по договора; в) определяне на цената на сделката; г) разпределяне на цената на сделката между отделните задължения за изпълнение по договора; и д) признаване на прихода, когато е удовлетворено задължението за изпълнение по договора. Основен принцип на модела е признаване на приходите, когато контролът върху обещаните в договора стоки или услуги се прехвърли на клиента, в размер, отразяващ възнаграждението, за което Дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлените стоки или услуги. Дружеството прилага този модел на приходите към всеки отделен договор с клиент.

Идентифициране на договори с клиенти

Договорът с клиент е съглашение между две или повече страни, което поражда конкретни и правно приложими права и задължения, свързани с продажба на продукция/услуги от основната дейност на Дружеството. Договорът с клиент е валиден договор в обхвата на МСФО 15 само ако са налице всички пет изброени критерия: а) страните по договора са го одобрили (устно, писмено или на база установена и общопризната стопанска практика и са се ангажирали да го изпълнят; б) могат да бъдат установени правата на всяка от страните по отношение на стоките и услугите, обект на договора; в) условията за плащане на стоките и услугите, които се прехвърлят могат да бъдат идентифицирани; г) договорът има търговска същност; и д) има вероятност предприятието да получи възнаграждението, на което има право в замяна на стоките или услугите (оценява се намерението и способността на клиента да заплати възнаграждението, като се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на Дружеството, обезпечения и възможности за удовлетворяване).

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, остава извън обхвата на МСФО 15 и подлежи на нова оценка през всеки отчетен период. Получените възнаграждения по такъв договор се признават като приход, когато Дружеството изпълни задълженията си за прехвърляне на стоките на клиента и получи договореното възнаграждение; и/или когато договорът е прекратен, а полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.6 Приходи (продължение)

2.6.1 Приходи по договори с клиенти (продължение)

Получените възнаграждения по договори с неизпълнени критерии се признават като пасив по договор с клиент в отчета за финансовото състояние, докато някое от горепосочените събития се осъществи или когато всички критерии за признаване на договора с клиента бъдат изпълнени. Пасивът се оценява в размер на получената сума. Извън обхвата на МСФО 15 остават изцяло неизпълнените договори, както и договорите с клиенти, в които всички страни по договора имат едностранно юридически упражняемо право да прекратят договора, без да дължат компенсация на другата страна.

Дружеството отчита изменение в договор с клиент, когато е налице промяна в цената, в обхвата или и в двете, като промяната трябва да е одобрена от страните по договора. Изменението на договора се отчита като отделен договор и/или като част от съществуващия договор в зависимост от това дали промяната е свързана с добавяне на стоки и/или услуги, които са разграничени, и от определената за тях цена. Дружеството отчита модификацията като отделен договор, когато обхватът на договора се разширява поради добавянето на стоки/услуги, които са разграничени и промяната в договорната цена отразява текущите единични продажни цени на добавените стоки/услуги. В случай, че добавените стоки/услуги са разграничени, но промяната в договорната цена не отразява текущите единични продажни цени на стоките по договора, модификацията се отчита като прекратяване на съществуващия и сключване на нов договор (прилагане в бъдещето). Изменението се отчита като част от съществуващия договор и води до преизчислението му (кумулятивно коригиране), ако оставащите стоки/услуги не са разграничени от добавените и се считат за част от едно задължение за изпълнение, което е уредено частично.

Задължения за изпълнение по договори с клиенти

Дружеството разглежда като отделни задължения за изпълнение отделните видове продукция и услуги, обещани да бъдат прехвърлени на клиента. В обичайната практика на Дружеството те са изрично посочени в договора с клиента. Дружеството признава приход за всяко *отделно задължение за изпълнение* на ниво *индивидуален договор с клиент* като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. Продуктите и услугите, обещани на клиента, се считат за отделни, ако са изпълнени следните два критерия: а) клиентът може да извлече полза от стоката / услугата самостоятелно или в комбинация с други леснодостъпни ресурси; и б) обещанието на Дружеството да предостави стоката или услугата на клиента е отделно разграничимо от останалите обещания в договора.

Приходите по договори с клиенти на Дружеството се състоят основно от продажби на готови продукти, които се квалифицират като отделни задължения за изпълнение. Услугите по договори с клиенти са основно услуги, свързани с продаваната продукция и се предоставят в помощ на клиентите, за периода на доставка на съответните продукти до клиента.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти Дружеството прави допълнителен анализ и преценки дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Когато при изпълнение на задълженията за изпълнение участва трета страна, Дружеството определя дали действа в качеството на принципал или агент като оценява естеството на обещанието си към клиента: да предостави самостоятелно определените стоки или услуги (принципал) или да се уреди друга страна да ги предоставя (агент). Дружеството е принципал и признава приход в размер на договореното възнаграждение, ако носи риска и контролира обещаните стоки и/или услуги до прехвърлянето им към клиента.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.6 Приходи (продължение)

2.6.1 Приходи по договори с клиенти (продължение)

Ако Дружеството няма контрол върху обещаните стоки и/или услуги и неговото задължение е единствено да организира и улесни продажбата, то Дружеството е агент и признава приходи в размер на предоставените като агент услуги. Дружеството действа като принципал при договореностите си с клиентите, освен ако изрично не е оповестено друго за определени транзакции, тъй като обичайно Дружеството носи риска и контролира продуктите до прехвърлянето им към клиента.

Цена на сделката по договори с клиенти

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право, в замяна на прехвърлянето на обещаните стоки/услуги на клиента. При определянето на цената на сделката, Дружеството взема предвид условията по договора, естеството, моментът на реализиране и сумата на възнаграждението, както и обичайните си търговски практики, вкл. наличието на променливи възнаграждения, съществени финансов компонент, непарични възнаграждения и възнаграждения, дължими на клиента. При определяне на цената, Дружеството приема по подразбиране, че стоките и услугите ще бъдат прехвърлени, както е обещано, и договорът няма да бъде анулиран, подновен или изменен. Продажните цени на Дружеството са фиксирани по обща или клиентска ценова листа и са определени индивидуално за всеки конкретен продукт. Цената на сделката за Дружеството обичайно включва фиксираната продажна цена, съгласно обща или клиентска ценова листа и различни форми на променливо възнаграждение.

В началото на изпълнението на договора, Дружеството определя приблизителната оценка на променливото възнаграждение и преразглежда тази оценка на всяка отчетна дата. Променливите възнаграждения могат да бъдат търговски и ценови отстъпки, рибати, право на връщане, неустойки за неизпълнение, съществени финансови компоненти и др. Формите на променливо възнаграждение, приложими за Дружеството включват ценови отстъпки и отстъпки за обем (рибат), които се предоставят на клиентите при достигане на предварително договорен месечен, тримесечен и/или годишен оборот, определени като единен праг и/или като прогресираща схема. При наличие на клауза за променливо възнаграждение, размерът на възнаграждението по договор е условно и зависи от настъпването на дадено събитие или изпълнението на договорени условия. Ценовите отстъпки и рибатите пораждат променливи съображения и несигурност, оповестени в точка 3 от настоящия финансов отчет на Дружеството. При оценка на променливото възнаграждение, Дружеството определя какъв е очакваният от клиента оборот като използва *метода на най-вероятната стойност*. Предоставените отстъпки и рибати се компенсират срещу дължимите от клиента суми. Намалението на приходите за рибатите се извършва при признаване на прихода за прехвърлените стоки на клиента. Дружеството не предоставя на своите клиенти право за връщане на продуктите, освен в случай на рекламации за качество. Предявените рекламации за качество се уреждат чрез предоставяне на нова годна стока или чрез възстановяване на заплатената от клиента сума.

При забавено плащане от страна на клиента, съгласно договорените условия, се дължи променливо възнаграждение под формата на неустойка. Получаването на тези възнаграждения зависи от действията на клиента и е извън контрола на Дружеството. Основните клиенти на Дружеството са свързани лица и опитът на Дружеството показва, че исторически договорените срокове за плащане се спазват, поради което Дружеството не е начислявало задължения за плащане на неустойки.

ДЕВНИЯ ВАРОВИК АД

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.6 Приходи (продължение)

2.6.1 Приходи по договори с клиенти (продължение)

Обичайният кредитен период, определен от Дружеството към клиентите е от 30 до 60 дни. В определени случаи Дружеството събира краткосрочни аванси от клиенти, които нямат съществен компонент на финансиране. Направен от Дружеството анализ доказва, че продължителността на срока между момента, в който клиентът плаща за обещаните и/или получени химически продукти и момента на прехвърляне на контрола върху тези продукти е в рамките на дванадесет месеца и договореното възнаграждение няма съществен компонент на финансиране. Събраните авансово плащания от клиента се представят в отчета за финансовото състояние като пасиви по договори с клиенти.

Разпределение на цената на сделката по договори с клиенти

При договори с повече от едно задължение за изпълнение Дружеството разпределя цената на сделката към всяко задължение за изпълнение по дадения договор на база индивидуалните продажни цени на всяка стока и/или услуга, определени по един от допустимите в МСФО 15 методи, като приоритет се дава на метода на наблюдаемите продажни цени. При този метод, разпределението се извършва на базата на пряко наблюдаемата на пазара относителна единична продажна цена на всяка отделна стока/услуга.

Признаване на приходи по договори с клиенти

Приходите по договори с клиенти се признават, когато Дружеството удовлетвори задължението за изпълнение чрез прехвърляне на обещаните стоки или услуги на клиента. Стоките се считат за прехвърлени на клиента, когато той получи контрол върху съответните активи. Признаците за прехвърлен контрол на клиента според МСФО 15 са следните: Дружеството има настоящо съществено право на плащане за актива; клиентът има законово право на собственост върху актива; прехвърлено е физическото владение върху актива; клиентът носи значителни рискове и ползи от собствеността върху актива; и клиентът е приел актива.

Продажби на готова продукция

Всички приходи по договори с клиенти произтичат от продажба на произведена по спецификация (технология) на Дружеството *готова продукция*. Приходите по договори с клиенти се оценяват и признават въз основа на определената в договора цена на сделката, в размер, който отразява правото на договорено възнаграждение, в замяна на предадените продукти, нетно от договорените и предоставени отстъпки иrabати.

Дружеството прави проверка на съществуващите договори с клиенти относно условията за признаване на приходи в течение на времето и тъй като договорите не изпълняват изискванията, посочени в параграф 35 от МСФО 15, Дружеството взема решение за признаване на приходите по договори с клиенти в определен момент. Приходите от продажба на продукция се признават в *точно определен времеви момент*, когато контролът върху обещаните в договора продукти се прехвърли на клиента, което съгласно търговската практика на Дружеството, обичайно става на територията на Дружеството, с предаването на продуктите и физическото владение върху тях на клиента.

Продажбите на готовата продукция на Дружеството се извършват въз основа на дългосрочно споразумение с два основни клиента от страната (виж т. 4). При *продажби в страната*, съответният приход се признава с физическото предаване на продуктите на клиента/превозвача на договорено място, след което клиентът може да се разпорежда със стоките, като управлява употребата им и получава по същество всички останали ползи. Дружеството не предоставя допълнителни или свързани услуги с продажбите на продукция. Точката на доставка на различните видове готова продукция е товарна зона на Дружеството, където се предава и контролът върху продукцията. Транспортът на стоките е отделно задължение за изпълнение и се организира от клиента.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.6 Приходи (продължение)

2.6.1 Приходи по договори с клиенти (продължение)

Приходи от продажби на услуги

Приходите от продажба на услуги се признават от Дружеството обичайно през периода, в който тези услуги са били предоставени, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на отчета за финансовото състояние, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите за извършване и приключване на сделката. Дружеството признава приходи от предоставени услуги според степента на завършеност на сделката към отчетната дата. Степента на завършеност се определя чрез анализ на завършената работа, инспектиране на изпълнението, приключено до момента и оценка на постигнатите резултати. За измерване на напредъка по договора, в зависимост от вида на оказаната услуга, Дружеството използва *метод, свързан с вложените ресурси или метод, отчитащ постигнатите резултати*. Оценките за приходите, разходите и степента на удовлетворяване на задълженията се преразглеждат в края на всеки отчетен период, както и при промяна на обстоятелствата.

Всяко последващо увеличение или намаление на очакваните приходи или разходи се отразява в печалбата или загубата в периода, в който обстоятелствата, довели до преразглеждането, станат известни на Ръководството. Ключовите преценки на Ръководството, оказващи съществено влияние върху признаване на приходите от договори с клиенти са оповестени в точка 3 от настоящия финансов отчет.

Салда по договори с клиенти

Търговските вземания представляват безусловно право на Дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други. *Активът по договор* е правото на Дружеството да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, като това право не е безусловно. Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите Дружеството изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, се признава актив по договор за заработеното възнаграждение (под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно. Правото на възнаграждение се счита за безусловно, ако единственото условие за това, плащането на възнаграждението да стане дължимо, е изтичането на определен период от време.

Като *пасив по договор*, признат в отчета за финансовото състояние, Дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задължението си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, когато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение. Начислените, но неуредени към края на отчетния период отстъпки, за които клиента все още няма безусловно право на получаване, се представят като *задължение за възстановяване* в отчета за финансовото състояние.

Активите и пасивите по договор се представят към търговските вземания и задължения в отчета за финансовото състояние и се оповестяват отделно. Те се представят като текущи активи, когато матурирестът им е в рамките на 12 месеца или като нетекущи активи, с матурирест над една година. Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлагат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 Финансови инструменти.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.6 Приходи (продължение)

2.6.2 Финансови приходи

Финансовите приходи се включват в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, в момента на възникването им, и се състоят от: нетни разлики от промяна на валутните курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута. Печалби и загуби от курсови разлики се представят на нетна база в отчета за отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

2.7. Разходи

Разходите се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, когато възникне измаление на бъдещи икономически изгоди, свързани с намаляване на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно. Разходите се признават на базата на пряка връзка между извършените разходи и приходите. Когато икономическите изгоди се очаква да възникват през няколко финансови периоди и връзката им с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Разходите за лихви се признават в периода, в който са възникнали и се определят въз основа на дължимата главница и приложимия ефективен лихвен процент, представляващ процентът който дисконтира очакваните парични плащания до нетната преносна стойност на финансовия пасив на база предполагаемия живот на този пасив.

2.8. Лизинг

МСФО 16 Лизинг е стандартът за третиране на лизинговите договори. МСФО16 разглежда единен модел за отчитане на лизинговите договори и установява съответните принципи и правила за признаване, оценка и представяне на лизинга.

Установяване на лизинг

Лизингов договор съгласно МСФО 16 е договор, по силата на който срещу възнаграждение се прехвърля правото на ползване на даден актив за определен период от време. На датата на въвеждане на лизинга (по-ранната от двете дати - датата на лизинговото споразумение или датата на ангажирането на страните с основните условия на лизинговия договор) Дружеството прави анализ и оценка дали договорът представлява лизинг или съдържа елементи на лизинг.

Даденият договор се отчита от Дружеството като лизинг, само ако са изпълнени следните условия: (а) клиентът има право да ползва определен, предварително идентифициран актив; (б) през целия период на ползване клиентът има право да получава по същество всички икономически ползи от използването на определения актив и (в) клиентът има правото да ръководи използването на определения актив. Активът е предварително определен / идентифициран, когато е изрично посочен в договора или когато се посочи в момента, в който се предоставя на клиента за ползване. Ако доставчикът има съществено право на замяна, активът не може да се счита за определен. Правото на замяна е съществено, когато (а) доставчикът има практическата възможност да заменя актива с алтернативен актив през периода на ползване, и (б) доставчикът би имал икономическа полза от замяната. За да определи дали договорът предоставя право на контрол върху използването на определен актив, Дружеството преценява дали през целия период на ползване има: (а) правото да получи по същество всички икономически ползи от употребата на определения актив през срока на ползването му; и (б) правото да ръководи използването на определения актив, т.е. Дружеството има право да взема решения и да определя по какъв начин и с каква цел се да използва актива.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основния положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.8 Лизинг (продължение)

Срок на лизинговия договор

Дружеството определя срока на лизинговия договор като неотменимния период на лизинга, заедно с периодите, обхванати от: (а) опция за удължаване на лизинга, ако Дружеството е достатъчно сигурно, че ще упражни тази опция; и (б) опция за прекратяване на лизинга, ако Дружеството е достатъчно сигурно, че няма да упражни тази опция. Продължителността на неотменимния период на лизинга се определя от периода, през който договорът има изпълнителна сила. На началната дата на лизинга Дружеството оценява степента на сигурност за упражняване на опциите, като взема под внимание всички фактори, уместни за оценката, като например: (а) договорните срокове и условия за периодите под опция, сравнени с пазарните нива; (б) направените или очакваните значителни подобрения на наетото имущество през срока на договора; (в) разходите, свързани с прекратяването на лизинга, изключително разходите по преместване; разходите за определяне на друг актив, съответстващ на нуждите на Дружеството; разходите по интегриране на новия актив в дейността на Дружеството или санкциите за прекратяване; (г) значението на настия актив за дейността на Дружеството; (д) условностите, свързани с упражняването на опцията и вероятността тези условия да настъпят; и (е) минал опит на Дружеството.

Първоначално признаване и оценяване

На началната дата на лизинга, която е датата, на която лизингодателят предоставя определения актив на разположение за използване, съгласно изискванията на МСФО 16, Дружеството признава *актив с право на ползване и задължение по лизинг*.

Актив с право на ползване

Активът с право на ползване се оценява първоначално по *цена на придобиване*, която включва първоначалното оценяване на съответното задължение по лизинг, всички лизингови плащания, направени на или преди началната дата на лизинга, намалени с получените стимули по лизинга и първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството. Те се амортизират по метода на линейната амортизация от началната дата на лизинга до по-ранната от двете дати - края на полезния живот на актива с право на ползване и края на лизинговия срок.

Задължение по лизинг

На началната дата на лизинга Дружеството оценява първоначално задължението по лизинга по *настоящата стойност на лизинговите плащания*, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, като в случай, че този процент не може да бъде лесно определен, се ползва диференциалния лихвен процент на Дружеството.

Компонентите на услугите, като комунални услуги, поддръжка, застраховка и др. са изключени от оценката на лизинговото задължение.

Лизинговите плащания, включени в оценката на задължението по лизинга, могат да бъдат следните: фиксирани лизингови плащания, намалени с всички вземания по лизингови стимули; променливи лизингови вноски, зависещи от индекс или процент, първоначално оценени с помощта на индекса или процента към началната дата; суми, които се очаква да бъдат изплатени от Дружеството по гаранции за остатъчна стойност; цена на упражняване на опция за покупка, ако в голяма степен е сигурно, че Дружеството ще упражни тази опция; плащания на неустойки за предсрочно прекратяване на лизинговия договор, ако срокът на лизинга отразява упражняването на опция за прекратяване на лизинга. *Диференциалният лихвен процент* е лихвеният процент, който Дружеството би трябвало да плаща, ако заеме финансови средства за сходен период от време, при сходно обезпечение и в сходна икономическа среда, с цел получаване на актив със сходна стойност на актива с право на ползване.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.8 Лизинг (продължение)

Последваща оценка

След началната дата на лизинга, в зависимост от това към кой клас се отнася определения актив, Дружеството извършва *последваща оценка*, като използва *модела на цената на придобиване* съгласно МСС 16 Имоти, машини и съоръжения. При този модел активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка и коригирана с преоценките на задължението по лизинга.

За да определи дали даден актив с право на ползване е обезценен, Дружеството прилага МСС 36 и отчита всяка установена загуба от обезценка, съгласно счетоводната политика на Дружеството (виж т. 2.14).

След началната дата на лизинга Дружеството извършва *последваща оценка* и на задължението по лизинга чрез: увеличаване на балансовата стойност, за да отрази лихвата по лизинговото задължение; намаляване на балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания; и преоценяване на балансовата стойност, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор.

Преоценки

Дружеството извършва *преоценка* на задължението по лизинг като използва коригиран или първоначален лихвен процент, в зависимост от причината за преоценката.

Задължението по лизинг се преоценява чрез дисконтиране на коригираните лизингови плащания с *коригиран дисконтов процент*, когато има промяна в срока на лизинговия договор или има значително събитие и промяна в обстоятелствата, водещи до промяна в оценката на опцията за закупуване на определения актив. Коригираният дисконтов процент е лихвеният процент, заложен в лизинговия договор за остатъка от срока на този договор, ако може да бъде непосредствено определен или с диференциалният лихвен процент на Дружеството към датата на преоценката.

Лизинговото задължение се преоценява чрез дисконтиране на коригираните лизингови плащания с *първоначалния лихвен процент*, когато има промяна в очакваното плащане по гаранции за остатъчна стойност или има промяна в бъдещите лизингови плащания поради променен индекс или процент, използван за определяне на променливи лизингови плащания.

Дружеството третира преоценките по лизинга едновременно като корекция на задължението по лизинга и на *актива с право на ползване*. Всички преоценки на задължението по лизинг коригират съответно и свързания актив с право на ползване, като активът с право на ползване се коригира със сумата на преоценката на задължението. В случай, че балансовата стойност на актива с право на ползване е намалена до нула и има последващо намаление в оценката на задължението по лизинга, остатъчната сума от преоценката се признава в печалбата или загубата на Дружеството.

Изменение на лизинговия договор

Според МСФО 16 *изменението на лизингов договор* е промяна на обхвата на лизинга или възнаграждението по лизинга, която не е част от първоначалните условия на договора. Изменението на даден лизингов договор се отчита *като отделен лизинг*, ако: (а) изменението увеличава обхвата на лизинговия договор, като добавя правото на ползване на един или повече основни активи; и (б) възнаграждението по лизинговия договор се увеличава със сума, съизмерима със самостоятелната (единичната) цена за увеличението в обхвата и евентуални корекции на тази цена за отразяване на обстоятелствата по конкретния договор. В този случай в отчета за финансовото състояние, към датата на влизане в сила на изменението, Дружеството признава нов актив с право на ползване и задължение по лизинг.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.8 Лизинги (продължение)

При намаление на обхвата или изцяло прекратяване на лизинга, изменението на договора се отчита като *корекция на съществуващ лизинг*, с отчитане на печалба или загуба. В този случай преоценката на задължението по лизинга води до корекция на съответния актив с право на ползване и се отчита като намаление на балансовата стойност на актива, а печалбата или загубата от частичното или цялостно прекратяване на лизинга се признава в печалбата или загубата за периода.

При всякакъв други промени на лизинговия договор, в т.ч. променен срок на договора, Дружеството отчита изменението на договора за лизинг като *корекция на съществуващ лизинг*, без отчитане на печалба или загуба.

Ако изменение в лизингов договор не е отчетено като отделен лизинг, към датата на влизане в сила на изменението, Дружеството: разпределя възнаграждението в променения договор; определя срока на изменения лизингов договор; и преоценява задължението по лизинг, като дисконтира коригираните лизингови плащания с коригиран дисконтов процент.

Краткосрочни лизингови договори и лизингови договори за активи с ниска стойност

Краткосрочен лизингов договор е лизингов договор със срок към началната дата от 12 месеца или по-малко. *Стойността на основния актив* се оценява въз основа на стойността на актива, когато е нов, независимо от възрастта на отдадения на лизинг актив.

Дружеството признава актив с право на ползване и съответно лизингово задължение по отношение на всички договорености за лизинг, в които е лизингополучател, с изключение на краткосрочните лизингови договори, със срок на лизинга до 12 месеца и лизингови договори за активи с ниска стойност. За тези лизингови договори Дружеството признава лизинговите плащания като оперативен разход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, на база линеен метод, за срока на лизинговия договор или на друга систематична база, когато тя отразява по-точно ползите за Дружеството.

Представяне

Активите с право на ползване се представят в отчета за финансовото състояние като част от имотите, машините и съоръженията на Дружеството. Детайлна информация за заведените към датата на първоначално прилагане на МСФО 16 активи с право на ползване, придобитите през годината и налични към края на отчетния период активи с право на ползване е оповестена в точка 26 от настоящия финансов отчет на Дружеството.

Задълженията по лизинг се представят като текущи и нетекущи пасиви на отделни редове в отчета за финансовото състояние на Дружеството (виж т. 26).

В отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход Дружеството представя лихвените разходи, свързани със задълженията по лизинга отделно от амортизационните отчисления за активите с право на ползване (виж т. 11 и т. 26). Лихвите по лизинга се отчитат като финансови разходи през периода на лизинга на периодична база, така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Дружеството се възползва от две допустими по стандарта облекчаващи изключения, свързани с краткосрочни лизингови договори и лизингови договори за наети активи с ниска стойност, като признава разходите за лизинг по линейния метод и ги отчита като текущи разходи в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.8 Лизинги (продължение)

В отчета за паричните потоци Дружеството класифицира и представя по отделно плащанията по частта от главницата и лихвата на задължението по лизинг като парични потоци от финансова дейност, прилагайки изискванията на МСС 7 за платените лихви. Краткосрочните лизингови плащания и плащанията за лизинг на активи с ниска стойност са представени като парични потоци от оперативна дейност.

Като практическа целесъобразна мярка, МСФО 16 позволява на лизингополучателя да не разделя нелизинговите компоненти и вместо това да отчете всеки лизинг и свързаните с него нелизингови компоненти като една договореност. Дружеството не използва тази практическа целесъобразна мярка. За договори, които съдържат лизингов компонент и един или повече допълнителни лизингови или нелизингови компоненти, Дружеството разпределя възнаграждението в договора към всеки лизингов компонент на базата на относителната самостоятелна цена на лизинговия компонент и на съвкупната самостоятелна цена на нелизинговите компоненти.

Отчитане при лизингодателя

Даден лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, ако с него към лизингополучателя се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху определения актив. В противен случай лизингът се класифицира като оперативен лизинг. Класификацията на лизинговия договор се осъществява на датата на възвръщане и се преразглежда само при изменение на договора, като определящ фактор за определяне на вида лизинг е същността на сделката, а не формата на договора.

Дружеството признава лизинговите вноски като приход по линейния метод, през срока на съответния лизингов договор. Първоначалните преходи разходи, направени при договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се прибавят към балансовата стойност на наетия актив и се признават като разход през срока на лизинговия договор на същата база както дохода от лизинг. Разходите, включително амортизацията, извършени във връзка с генерирането на дохода от лизинг, се признават от Дружеството по общия ред.

2.9. Чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат по валутния курс, валиден за датата на сделката. Към края на всеки отчетен период салдата на паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват по заключителния валутен курс на Българска народна банка. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при отчитането на парични позиции по курсове, различни от тези, по които са били заведени първоначално, се отчитат като текущ финансов приход или текущ финансов разход за периода, в който са възникнали.

Непарични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност. Непарични активи и пасиви в чуждестранна валута, които се оценяват по историческа цена, се превакутират във функционалната валута като се прилага обменен курс към датата на сделката и последващо се преоценяват по заключителен курс.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.10. Финансирания (правителствени дарения)

Финансиранията представляват безвъзмездна помощ, предоставена от държавата (правителството, държавните агенции и подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми), отговарящи на определението за правителствени дарения съгласно МСС 20 Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на държавни помощи.

Правителствените дарения се признават в отчета за финансовото състояние на Дружеството, когато има достатъчно сигурност, че Дружеството ще изпълни условията, свързани с тях, и че безвъзмездните средства са получени. Финансиранията за текуща дейност се признават като доход на систематична база, през периодите, в които се признават разходите, които те следва да компенсират.

Финансиранията за придобиване на нетекущи активи се представят като приходи за бъдещи периоди и се признават в текущата печалба или загуба на систематична база за целия период на полезен живот на съответния актив, пропорционално на размера на признатата в разходите амортизация.

2.11. Задължения за доходи на наети лица

Дългосрочни доходи при пенсиониране

За плановете за дефинирани доходи, стойността на договорените доходи се определя на база Кредитния метод на прогнозираните единици, като се извършва актюерска оценка в края на всеки отчетен период.

Актюерската оценка на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране по възраст и стаж се изготвя на база методика за изчисление чрез прилагане на равномерно натрупване (по права линия) на правата за получаване на тези доходи от персонала. Равномерното натрупване започва от датата на постъпването на съответното лице в предприятието и приключва на очакваната дата на пенсионирането му.

Актюерските печалби и загуби се признават изцяло като друг всеобхватен доход.

Разходите за текущ и минал трудов стаж, ефект от съкращения и лихви се признават изцяло в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Задълженията за доходи при пенсиониране, признати в отчета за финансовото състояние, представляват настоящата стойност на задълженията за дефинирани доходи.

Други краткосрочни и дългосрочни доходи на наети лица

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, Дружеството като работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Доходи при доброволно напускане преди настъпване на пенсионна възраст или при прекратяване на трудовите отношения се признават от Дружеството като задължение към персонала, когато е демонстриран обвързващ ангажимент да се прекрати трудовият договор със съответните лица, с формален план за прекратяване на трудовото правоотношение, без да има възможност да се отмени, и когато броя на наетите лица, които ще приемат предложението може да се оцени надеждно.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.12. Данъчно облагане

Разходът за данък представлява сумата от текущите и отсрочени данъци.

Текущ данък

Текущият разход за данък се определя на база на облагаемата печалба за годината. Тя се формира на база финансовия резултат, коригиран с определени приходи и разходи, които за данъчни цели се признават в различни периоди, както и със суми, които не са облагаеми или не се признават за данъчни цели. Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане, изчислени върху облагаемия финансов резултат за годината, прилагайки данъчните ставки, в сила към края на всеки отчетен период.

Съгласно българското данъчно законодателство Дружеството дължи данък върху печалбата. Номиналната данъчна ставка в България за 2021 и 2020 година е 10 %.

Отсрочен данък

Отсрочените данъци се определят за всички временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната преносна стойност към датата на финансовия отчет като се ползва балансовия метод на задълженията. Пасивите по отсрочени данъци се признават по отношение на всички облагаеми временни разлики, а активите по отсрочени данъци се признават до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики.

В края на всеки отчетен период се извършва преглед на преносната стойност на отсрочените данъчни активи и тя се намалява до степента, до която вече не е вероятно да се реализира достатъчно облагаема печалба, която да позволи целият или част от актива по отсрочен данък да бъде възстановен.

Отсрочените данъци се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, когато активът се реализира или пасивът се уреди. Отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в нетната печалба или загуба за периода, освен в случаите, когато данъците произтичат от операции или събития, признати директно в капитала. В тези случаи отсрочените данъци се намаляват или увеличават за сметка на капитала.

Активи и пасиви по отсрочени данъци се компенсират, когато се отнасят до данъци върху печалбата, дължими на една и съща данъчна администрация и Дружеството възнамерява да уреди текущите данъчни пасиви и активи в нетен размер.

2.13. Имоти, машини, съоръжения и нематериални активи

Придобиване и оценка

Имотите, машините, съоръженията и нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и евентуалната загуба от обезценка. Цената на придобиване включва покупната цена, митническите такси, невъзстановимите данъци върху покупката и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние.

Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за квалифицирани активи и др.

Като имоти, машини, съоръжения и нематериалните активи се отчитат активи, които отговарят на критериите на МСС 16 и МСС 38 и имат стойност при придобиването равна или по-висока от 700 лева. Активите, които имат стойност по-ниска от посочената се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положення от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.13 Имоти, машини, съоръжения и нематериални активи (продължение)

Активите в процес на изграждане се оценяват по цена на придобиване, намалена с размера на евентуалната загуба от обезценка.

Когато Дружеството използва част от имот за собствени нужди, а останалата част използва за генериране на приходи от наем или увеличаване стойността на капитала, класифицирането на имота се извършва на база разработени критерии. Ако Дружеството използва за собствени нужди по-малко от 5% от площта на имота, то целият имот се класифицира и отчита като инвестиционен имот. Ако Дружеството използва за собствени нужди повече от 5% от площта на имота, то целият имот се класифицира и отчита като собствен дълготраен актив. И в двата случая оценката на имотите е по себестойност минус натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Последващи разходи

Последващите разходи, свързани с увеличаване на първоначално определените полезен срок на използване или производителност, се отчитат като увеличение на балансовата стойност на актива.

Амортизация

Амортизацията на имоти, машини, съоръжения и нематериални активи се начислява по линейния метод, в зависимост от срока на очаквания им полезен живот, както следва:

Сгради	23.7 – 30 години
Машини и съоръжения	3 – 30 години
Информационно-технологично оборудване	3 години
Транспортни средства	5 години
Стопански инвентар	10 години
Нематериални активи	4 – 6.8 години

Амортизацията на актива започва, когато той е на разположение за употреба, т.е. когато е на мястото и в състоянието, необходими за неговата експлоатация, по начина предвиден от Ръководството. Амортизацията се преустановява на по-ранната от датата, на която активът е класифициран като държан за продажба или датата, на която активът е отписан.

Амортизация не се начислява за земи, напълно амортизирани активи и активи в процес на придобиване или изграждане.

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности на активите се преглеждат към края на всеки отчетен период и се коригират перспективно, ако това е необходимо.

Печалби и загуби от продажба

Имотите, машините, съоръженията и нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и от тях не се очакват бъдещи стопански изгоди или когато се продават. Резултатът, произтичащ от продажбата или изваждането им от употреба се определя като разлика между постъпленията от продажби и балансовата стойност на актива към датата на продажбата и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

2.14. Обезценка на активи

В края на всеки отчетен период Дружеството извършва преглед на преносната стойност на нетекущите активи, за да се определи дали има индикация за обезценка. Ако съществуват такива индикации, се изчислява възстановимата стойност на актива, за да се определи размера на загубата от обезценка. Когато не е възможно да се изчисли възстановимата стойност на определен актив, Дружеството изчислява възстановимата стойност на генериращата парични потоци единица, към която активът принадлежи.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.14 Обезценка на активи (продължение)

Ако така изчислената възстановима стойност на актива (или генериращата парични потоци единица) е по-ниска от преносната му стойност, последната се намалява до възстановимата стойност на актива (генериращата парични потоци единица). Загубата от обезценка се признава за разход веднага. Когато загубата от обезценка впоследствие се възстанови, преносната стойност на актива (генериращата парични потоци единица) се увеличава до преизчислената възстановима стойност, така че увеличената преносна стойност да не надвишава стойността, която би била определена, ако не е била призната загуба от обезценка на актива (генериращата парични потоци единица) в предходни години. Възстановяването на загуба от обезценка се признава като приход веднага.

2.15. Материални запаси

Материалните запаси на Дружеството включват готова продукция, незавършено производство, суровини и материали.

Готова продукция

Готовата продукция и незавършеното производство се оценяват и представят във финансовия отчет по по-ниската от производствената себестойност и нетната реализируема стойност.

Нетната реализируема стойност е предположимата продажна цена, намалена с приблизително оценените очаквани разходи за завършване на продукцията и разходите, свързани с продажбата.

Производствената себестойност на готовата продукция и незавършеното производство се формира от всички необходими производствени разходи, включващи преки разходи за материали, труд и приспалащата се част от общопроизводствените разходи. Разходите за преработка на материалните запаси включват разходи, директно свързани с произвежданите продукти. Освен това те включват и систематично разпределени постоянни и променливи общо производствени разходи, които възникват в процеса на производство. Тези разходи за преработка, които не са разграничими за всеки продукт се разпределят между продуктите на рационална и постоянна основа.

Суровини и материали

Суровините и материалите се оценяват и представят във финансовия отчет по по-ниската от доставната себестойност (цена на придобиване) и нетната реализируема стойност и се изписват по метода на среднопретеглена стойност.

Себестойността на материалните запаси включва сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до тяхното настоящо местоположение и състояние. Разходи по закупуването съставляват покупната цена на завършените материалните запаси, намалена с търговски отстъпки, рабати или други подобни компоненти, транспортни и митнически разходи, невязстановими данъци и други разходи, които могат директно да се отнесат към придобиването.

2.16. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно финансов актив за дадено предприятие и финансов пасив или капиталов инструмент за друго предприятие. Дружеството признава даден финансов инструмент в отчета за финансовото състояние само тогава, когато стане страна по договорните клаузи на инструмента. Според същността на договорното споразумение, Дружеството класифицира финансовите инструменти като финансови активи, финансови пасиви и инструменти на собствения капитал.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.16 Финансови инструменти (продължение)

2.16.1 Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и последващо оценяване

Съгласно изискванията на МСФО 9, Дружеството признава първоначално финансовите активи по справедливата им стойност плюс преките разходи по придобиването им. Изключения от това правило са финансовите активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата, оценявани по справедлива стойност без разходи по сделката, както и търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране. Те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15 и издадената фактура (виж т. 2.6.1).

Класификацията на финансовите активи, извършвана при първоначалното им признаване, се обуславя от бизнес модела на Дружеството за управление на финансовите активи и от характеристиката на договорните парични потоци, като от значение е и видът на финансовия инструмент. Бизнес моделът за управление на финансовите активи отразява начина, по който Дружеството управлява финансовите си активи, за да се генерират парични потоци и да се създава стойност за предприятието. Бизнес моделът определя дали паричните потоци произтичат от събирането на договорни парични потоци, от продажба на финансови активи, или и двете и се определят двете основни категории последващи оценки – по амортизирана и по справедлива стойност.

На тази основа, за целите на последващото оценяване, финансовите активи на Дружеството са класифицирани в четири категории:

- Дългови инструменти по амортизирана стойност
- Дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход
- Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход
- Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

2.16.1.1 Дългови инструменти по амортизирана стойност

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност, когато финансовите активи се държат в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорените парични потоци, и когато договорените условия пораждат парични потоци на конкретни дати, представляващи единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата. Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Финансовите активи по амортизирана стойност се подлагат на преглед за обезценка към датата на всеки финансов отчет на Дружеството. Печалбите и загубите от дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност, представени в отчета за финансовото състояние на Дружеството включват: парични средства и търговски вземания, в т.ч. от свързани лица. Тази категория е с най-съществен дял от финансовите инструменти на Дружеството.

Търговски и други вземания

Търговските вземания представляват безусловното право на Дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само с изтичане на време преди изплащането на възнаграждението). Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност, освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент, който не се начислява допълнително.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.16 Финансови инструменти (продължение)

2.16.1 Финансови активи (продължение)

2.16.1.1 Дългови инструменти по амортизирана стойност (продължение)

В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, преценен за присъщ на дължника. Дружеството държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби. Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, определен от МСФО 9, и на база матричен модел за процента на загубата. Обезценката на вземанията се начислява за всеки вид и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (в печалбата или загубата за годината). Търговските вземания се намаляват с подходящи корективи за очакваните невъзстановими суми. Лихвите по просрочени търговски вземания се признават в момента на начисляването им/ Към датата на финансовия отчет не е отчетена обезценка на търговските вземания поради липса на просрочие.

Парични средства

Паричните средства на Дружеството включват неблокираните парични средства в брой и по банкови сметки (виж т. 18). Паричните средства на Дружеството се представят последващо по амортизирана стойност, намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

2.16.1.2 Дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Дружеството оценява финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, когато финансовите активи се държат в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорните парични потоци, така и продажба на финансови активи (смесен бизнес модел) и когато договорните условия породят парични потоци на конкретни дати, представляващи единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата. Този бизнес модел включва по-голяма честота на продажбите, отколкото задържането за събиране на договорни парични потоци.

Той се характеризира с намерението да се продаде инструментът преди крайния срок на инвестицията. Продажбата на активите може да бъде поради покриване на текущи ликвидни нужди, поддържане на определен профил на доходността от лихви или за по-добро управление на ликвидния риск. След първоначалното признаване финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход се оценяват по справедлива стойност, а промените в справедливата стойност се признават в друг всеобхватен доход. Към датата на съставяне на настоящия финансов отчет Дружеството не разполага с инвестиции в държавни или корпоративни облигации, поради което в отчета за финансовото състояние на Дружеството няма представени дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

2.16.1.3 Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Тази категория е въпрос на неотменим избор при първоначалното придобиване на финансовите активи, но само когато те отговарят на определението за собствен капитал съгласно МСС 32 Финансови инструменти: представяне и не се държат с цел търгуване. Класификацията се определя на база индивидуално ниво, инструмент по инструмент. Всички капиталови инвестиции се оценяват по справедлива стойност. Промените се признават в печалбата или загубата на Дружеството. Капиталовите инструменти, определени като такива по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, не са обект на тест за обезценка.

Към датата на съставяне на настоящия финансов отчет, Дружеството не разполага с капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.16 Финансови инструменти (продължение)

2.16.1 Финансови активи (продължение)

2.16.1.4 Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Дружеството оценява финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата, когато финансовите активи са държани за търгуване или когато не могат да бъдат отнесени към останалите три категории.

Към датата на съставяне на настоящия финансов отчет Дружеството не разполага с финансови активи от горепосочената категория финансови активи.

Отписване на финансови активи

Финансовите активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора. Финансов актив се отписва от отчета за финансовото състояние на Дружеството когато договорните права за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или се прехвърли определения финансов актив, при което с посто задължението да се платят напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне. При прехвърляне на финансов актив, се прави оценка на степента, в която се запазват рисковете и ползите от собствеността върху този актив. Ако се прехвърлят по същество всички рискове и ползи от собствеността, финансовият актив се отписва, а съответните права и задължения, възникнали при прехвърлянето, се признават отделно като активи или пасиви на Дружеството. Ако рисковете и ползите върху собствеността не са прехвърлени или запазени, се прави оценка дали контролът върху съответния финансов актив е запазен, като наличието на контрол определя признаването му като финансов актив на Дружеството.

Приема се, че Дружеството не е запазило контрол върху даден прехвърлен актив, ако получателът разполага с практическа възможност да продаде този актив. При отписване на финансов актив разликата между балансовата му стойност, оценена към датата на отписване и полученото възнаграждение се признава в печалбата или загубата на Дружеството. При запазени рискове и ползи от собствеността върху прехвърления актив, Дружеството признава актива в неговата цялост, заедно с финансов пасив за полученото възнаграждение и съответните приходи и разходи, свързани с актива в последващите периоди.

Обезценка на финансови активи

В следствие от прилагане на МСФО 9, промяната при извършването на обезценка на финансовите активи е кардинална, като се въвежда моделът на очакваните кредитни загуби, изискващ към всяка отчетна дата Дружеството да признава очакваните кредитни загуби, за да отрази промените в кредитния риск на финансовите активи, независимо от това дали има обстоятелство за обезценка или събитие на загуба. Стандартът предлага реализиране на модела чрез използването на общ (тристепенен) подход или опростен подход за обезценка.

Опростеният подход на обезценка се прилага задължително за търговски вземания и активи по договори с клиенти, които не съдържат значителен лихвен компонент, както и по избор за вземанията по лизинг. Опростеният подход се прилага чрез матрица на провизиите (анализ на възрастовия състав на вземанията), като историческите проценти на неизпълнение се коригират с прогнозна информация за очакванията в бъдеще.

За обезценка на останалите финансови активи се прилага предимно общия подход, при който обезценката се извършва на три етапа, в зависимост от промяната в кредитния риск на дадения финансов актив след датата на първоначалното му признаване. Освен правилата за изчисляване на загубите от обезценка, този подход определя и прилагането на ефективния лихвен процент при признаването на лихвения приход. Ако няма значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване, финансовият актив се отнася към етап 1, при което се определят и признават очаквани кредитни загуби за следващите 12 месеца.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.16 Финансови инструменти (продължение)

2.16.1 Финансови активи (продължение)

2.16.1.4 Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата (продължение)

Лихвата се начислява върху брутната балансова стойност. Когато е настъпило значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване, инструментът се отнася към етап 2, като се определят и признават очаквани кредитни загуби за целия срок на финансовия инструмент. Лихвата се начислява върху брутната балансова стойност. Инструментът е с кредитна обезценка и се отнася към етап 3, когато има събитие на загуба или обективни доказателства за обезценка, при което се определят очаквани кредитни загуби за целия срок на финансовия инструмент, а лихвата се начислява върху нетната балансова стойност.

Кредитната загуба се изчислява като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните кредитни загуби се определят като среднопретеглената стойност на кредитните загуби, като за тях са служат съответните рискове от настъпване на неизпълнение.

Към датата на всеки финансов отчет Дружеството определя дали кредитният риск по финансовите инструменти се е променил значително спрямо първоначалното признаване, като използва цялата разумна и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, елиминирайки възможността за недостоверно представяне на кредитния риск на индивидуално и колективно ниво. При тази оценка Дружеството преразглежда създадения вътрешен кредитен рейтинг на длъжника, движението или реструктурирането на този или други инструменти на длъжника, както и обективни външни фактори, които, по преценка на Дружеството, могат да имат отражение върху вземанията на индивидуално или колективно ниво. В допълнение се преценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по договора са в просрочие над 90 дни. Дружеството приема даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие над 180 дни. В определени случаи дадено вземане или актив по договор може да се разглежда като такъв в неизпълнение и когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Дружеството да получи пълния размер на договорените суми.

Дружеството прилага общия подход за обезценка при изчислението на очакваните кредитни загуби на паричните средства в банки. За целта се прилага рейтингов модел, като се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми. Към датата на настоящия финансов отчет, Дружеството няма отчетен коректив за очаквани кредитни загуби за финансови активи, подлежащи на обезценка по общия подход.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на търговските вземания и активите по договори с клиенти Дружеството прилага опростен подход на база матрица за изчисление на процента очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава провизия за обезценка въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Дружеството прилага матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда, и за които е установена корелационна връзка с процента на кредитните загуби. Вземанията се категоризират по просрочие и се групират по вид и клиентски сегменти с различен модел на кредитни загуби. За изходни данни при работа с матрицата Дружеството използва натрупания си опит в тази област, за да оцени очакваните кредитни загуби.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.16 Финансови инструменти (продължение)

2.16.1 Финансови активи (продължение)

Ползваните исторически данни са за период от 3 години назад. Търговските вземания и активите по договори с клиенти на Дружеството са основно от свързани лица (виж т. 1.2) и се уреждат обичайно в договорения срок за плащане от 30 до 60 дни.

На база на търговския опит на Дружеството и направения анализ, Ръководството на Дружеството счита, че няма основание за признаване на допълнителни загуби от обезценка на финансови активи, отчитани по амортизирана стойност и начисляване на провизия за очаквани кредитни загуби.

2.16.2 Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и последващо оценяване

Всички финансови пасиви се оценяват при първоначалното признаване по амортизирана стойност, освен ако финансовият пасив е държан за търгуване и трябва да се оцени по справедлива стойност в печалбата или загубата или ако Дружеството избере да оценява финансовия пасив по справедлива стойност в печалбата или загубата.

След първоначалното признаване, в зависимост от тяхната класификация, финансовите пасиви се оценяват по амортизирана стойност или по справедлива стойност в печалбата или загубата. Търговските задължения се завеждат първоначално по справедлива стойност, а впоследствие се отчитат по амортизирана стойност с използването на метода на ефективната лихва. Банковите овърдрафти и получените лихвоносни заеми се признават първоначално по справедлива стойност, нетно от преските разходи по сделката, а впоследствие се оценяват по амортизирана стойност с използването на метода на ефективната лихва. Методът на ефективната лихва е метод за изчисляване на амортизираната стойност на финансов пасив и за разпределянето на приходите или разходите от лихви през съответния период. Ефективният лихвен процент е лихвата, с която се дисконтират очакваните бъдещи парични плащания или постъпления за периода на очаквания срок на финансовия пасив.

2.16.2.1 Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност

Финансовите пасиви на Дружеството, оценявани по амортизирана стойност включват търговски и други задължения. Печалбата или загубата от финансов пасив, оценяван по амортизирана стойност, се признава в печалбата или загубата на Дружеството когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Търговски и други задължения

Търговските и други задължения на Дружеството не са лихвени и се представят в отчета за финансово състояние по амортизирана стойност, която съпада с тяхната номинална стойност. Тя се приема за справедлива стойност на сделката и се очаква да бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, на база сегашната им стойност при дисконтова норма, присъща за Дружеството, а последващо по амортизирана стойност.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.16 Финансови инструменти (продължение)

2.16.2 Финансови пасиви (продължение)

2.16.2.2 Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите пасиви по справедлива стойност през печалбата или загубата включват финансови пасиви, държани за активно търгуване и финансови пасиви, определени при първоначалното признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата. Финансовите пасиви се класифицират като държани за търгуване, ако са придобити с цел повторна покупка в близко бъдеще. Тази категория включва деривативни финансови инструменти, които не са определени като хеджирингови инструменти съгласно МСФО 9. Отделените внедрени деривативи също се класифицират като държани за търгуване, освен ако не са определени като ефективни хеджирингови инструменти. Печалба или загуба от финансов пасив, оценяван по справедлива стойност в печалбата или загубата, се признава като сумата на промяната в справедливата стойност, дължаща се на промени в кредитния риск на този пасив, се представя и друг всеобхватен доход, а оставащата част от сумата, произтичаща от други причини, се представя в печалбата или загубата. Дружеството няма финансови пасиви, класифицирани като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато се погасят, т.е. задължението, посочено в договора, бъде изпълнено, анулирано или срокът му е изтекъл. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, размяната или модификацията се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата между балансовата стойност на погасения или преквърлен на друго лице финансов пасив и платеното възнаграждение, се признава в печалбата или загубата за отчетния период.

2.16.3 Деривативи

Предвид условията на деривативните финансови инструменти за нетно уреждане на промяната в стойността им на датата на упражняване, те се класифицират като държани за търгуване и се отчитат в печалбата или загубата. Деривативите първоначално се признават по справедливата стойност на датата, на която деривативният договор влиза в сила и последващо се преоценяват до тяхната справедлива стойност в края на всеки отчетен период. Получената печалба или загуба се признава в текущата печалба или загуба незабавно, освен когато деривативите са определени и ефективни като хеджиращ инструмент, като в този случай времето на признаването в печалбата или загубата зависи от характера на хеджиране. Загубите се признават до стойността на признатия финансов актив. Деривативите се представят като текущи или нетекущи в зависимост от оставащия срок до падежа им и очакванията за реализиране или уреждане. Към края на 2021 година Дружеството няма деривативни финансови инструменти с открити дати на уреждане.

Счетоводно отчитане на хеджирането

МСФО 9 въвежда нов по-облекчен подход и модел за счетоводно отчитане на хеджирането, позволяващ последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по икономическо хеджиране, както и по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети. Подобрени са изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането и дейностите по управление на риска. Дружеството не използва хеджиране, поради което тази част от МСФО 9 няма ефект върху финансовия му отчет.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2 Основни положения от счетоводната политика на Дружеството (продължение)

2.17. Провизии

Провизиите се признават когато Дружеството има правно или конструктивно задължение, произтичащо от минали събития, което може да бъде надеждно оценено и за което съществува вероятност да бъде уредено. Провизиите се преглеждат и преоценяват в края на всеки отчетен период, въз основа на най-добрата преценка за погасяване на задължението, което се дисконтира до настоящата му стойност когато ефектът е съществен.

2.17.1 Провизии за околна среда

Съгласно договор за концесия, Дружеството е задължено да разработи и изпълни проект за възстановяване (рекултивация) на увредени площи в резултат на добивната дейност.

През 2004 година Дружеството изготвя дългосрочен, подробен и остойностен проект за рекултивация на терени, нарушени вследствие на експлоатационна дейност, свързана с добива на варовик от находище Люляка. Задължението във връзка с рекултивация на терените в размер на 2,204 хил. лв. е изчислено към датата на изтичане на договора за концесия за срок от 35 години. Задължението за рекултивация възниква през 2000 година, към момента на подписване на договора за концесия. Като база за отнасяне на задължението като текущ разход за срока на концесията се използва годишният добив на варовик. Очакваната стойност на рекултивацията, полагаща се на 1,000 тона добит варовик е 21 лв. и е изчислена на база използване на средния капацитет на използваните производствени мощности на Дружеството. Изчисленията са направени без дисконтиране на дължимите суми, поради невъзможността да се определи разпределението във времето на бъдещите изходящи парични потоци, свързани със задължението за рекултивация.

През 2009 година Дружеството ревизира съществуващия дългосрочен проект за рекултивация на находище Люляка, включително по дейности и цени, като запазва приетия срок на задължението и актуализира общата му стойност в размер на 1,638 хил. лв. Очакваната нова стойност на рекултивацията, полагаща се на 1,000 тона добит варовик, е 13 лв.

В съответствие с намеренията на Ръководството на Дружеството да стартира усояването на запасите и от находище Снежно поле Югоизток (виж т. 1.2), е изготвен отделен дългосрочен, подробен и остойностен проект за рекултивация на терена с очакван срок за приключване на минно-добивните работи след 17-та година и обща стойност на предвижданите дейности в размер на 152 хил. лв. Предвид обстоятелството, че към настоящия момент все още няма разкрити земни участъци, Дружеството няма основания да признае задължение за рекултивация по този проект, поради което няма отражение във финансовия отчет към 31 декември 2021г.

Ръководството на Дружеството счита, че към 31 декември 2021г. няма съществени промени в предположенията, които да водят до промяна на настоящата приблизителна оценка.

2.18. Сегментно отчитане

Отчетен сегмент представлява отграничим компонент на Дружеството, който предприема бизнес дейности, от които може да получава приходи и понася разходи (включително приходи и разходи, свързани със сделки с други компоненти на Дружеството), чийто оперативни резултати редовно се преглеждат от Ръководството, вземащо главните оперативни решения относно ресурсите, които да бъдат разпределени към сегмента и оценяване на резултатите от дейността му и за който е налице отделна финансова информация.

Дружеството има само един сегмент на отчитане.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Дружеството
Ключови приблизителни оценки и несигурност на предположенията

Изготвянето на финансов отчет съгласно МСФО изисква най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения относно отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условия вземания и задължения към датата на отчета. Използването на разумни приблизителни оценки представлява основен елемент при съставянето на финансовия отчет и не намалява неговата достоверност. Приблизителни оценки, начисления и предположения на Ръководството са основани на най-актуалната и надеждна информация, налична към датата на финансовия отчет, на историческия опит и други фактори, които се считат за уместни, поради което е възможно действителните резултати да се различават от тях.

Приблизителните оценки и основните допускания подлежат на анализ и преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се основават или в резултат от получена нова информация, както и допълнително натрупан опит. Преразглеждането на приблизителните оценки не се свързва с предходни периоди и не представлява корекция на грешка. Ефектът от промяната в счетоводните приблизителни оценки се признава перспективно, чрез включване в текущия резултат и отчета за финансовото състояние в периода на промяната. Ключовите преценки и предположения на Дружеството са посочени по-долу в настоящия финансов отчет.

Оценка на справедливата стойност на финансовите инструменти

Когато справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви, отчетени в отчета за финансовото състояние на Дружеството, не може да бъде получена на база котирани цени на активни пазари, тяхната справедлива стойност се определя чрез използване на други оценъчни модели и техники, включително модели на дисконтираните парични потоци. Използваната входяща информация в тези модели се събира от наблюдавани пазари, където това е възможно или в противен случай предполага приложението на определена степен на преценка от Ръководството, на база фактори като ликвиден риск, кредитен риск и др. Промените в предположенията за тези фактори могат да повлияят върху размера на отчетената справедлива стойност на финансовите инструменти.

Очаквани кредитни загуби за парични средства, предоставени заеми и гаранции, търговски вземания и активи по договори с клиенти

Измерването на очакваната кредитна загуба за финансови активи, отчетани по амортизирана стойност (предоставени гаранции, парични средства, вземания и активи по договори с клиенти) е област, която изисква използването на комплексни модели и съществени предположения за бъдещи икономически условия и кредитно поведение на клиенти и длъжници (например вероятността контрагентите да не изпълнят задълженията си и произтичащите от тях загуби).

За прилагането на тези изисквания Ръководството на дружеството прави редица съществени преценки, като: (а) определяне на критерии за идентифициране и оценка на значително увеличение на кредитния риск; (б) избор на подходящи модели и предположения за измерване на очакваните кредитни загуби; (в) формиране на групи от сходни финансови активи (портфейли) за целите на измерването на очакваните кредитни загуби, (г) установяване и оценка за зависимостта между историческите проценти на просрочие и поведението на определени макропоказатели, за да се отразят ефектите от прогнозите за тези макропоказатели в бъдеще при изчисленията на очакваните кредитни загуби.

При обезценка на търговските вземания, Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, изискуем от МСФО 9 Финансови инструменти и на база матричен модел за процента на кредитната загуба. Процентите на провизиите се базират на дните просрочие за групи от различни клиентски сегменти, които имат сходни модели на загуба, а именно географски, по вид продукт, тип клиент и рейтинг, покритие с акредитиви и други форми на застраховане на кредити.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. **Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Дружеството**
Ключови приблизителни оценки и несигурност на предположенията (продължение)

Матрицата за провизиите се основава на детайлни исторически наблюдения за проценти на несъбираемост на вземанията на Дружеството и движението на вземанията по групи просрочия. Използват се исторически установени зависимости и данни поне за 3 години назад спрямо датата на финансовия отчет, като се коригират с прогнозна информация и фактори, използвайки и вероятностни сценарии. Оценката на съотношението между наблюдаваните исторически проценти на неизпълнение, прогнозните икономически условия и очакваните кредитни загуби е съществена счетоводна оценка. Стойността на очакваните кредитни загуби е чувствителна към промени в обстоятелствата и прогнозните условия. Историческите кредитни загуби на Дружеството и прогнозните икономически условия могат да се отклоняват спрямо действителната несъбираемост в бъдеще.

Приходи от договори с клиенти

При признаване на приходите и определяне на променливите възнаграждания по договори с клиенти, използвайки цялата налична приемлива информация, Ръководството на Дружеството прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху цената на сделката, отчетените приходи, разходи, активи и пасиви по договори с клиенти и съответстващите им оповестявания. При определяне на променливите възнаграждания по договори с клиенти, Дружеството използва метода на най-вероятната стойност, като въз основа на търговската си практика, опит и други неписани правила, Дружеството определя праг на вероятност от 75%, т.е. променливите възнаграждания рефлектират върху прихода само ако има 75% вероятност да се случат. В резултат на несигурността по отношение на тези предположения и приблизителни оценки, е възможно да възникнат съществени корекции в балансовата стойност на засегнатите активи и пасиви в бъдеще, и респ. отчетените разходи и приходи.

Актуерски изчисления

В края на всеки отчетен период, за определяне сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актуери, базирани на предположения за смъртност, тсмп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор.

Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година Дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, за които е преценено, че съществува потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, същите се обезценяват до нетна реализируема стойност.

Разпространение на вируса COVID-19

Във връзка с разпространението на вируса COVID-19 в цяла Европа, през 2020 година ръководството на Дружеството предприе незабавни действия по отношение на обезпечаване на протичането на оперативната дейност и вземането на предпазни мерки, създавайки централен щаб и екипи за управление на кризата (ръководени от акционерите Солвей Соди АД и Девня Цимент АД). Екипите за управление на кризата са отговорни за налагането на процедури, които позволяват на производствената дейност да продължи без това да се отрази на безопасността на служителите на Дружеството, както и за упражняване на непрекъснат мониторинг. Където бе възможно, административният персонал бе инструктиран да извършва служебните си задължения от дома, докато в производствените звена бяха въведени множество специфични мерки – като регулярна дезинфекция, обучения и инструктажи за осигуряване на социална дистанция, предоставяне на предпазни средства на всички служители на Дружеството и др.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. **Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Дружеството**
Ключови приблизителни оценки и несигурност на предположенията (продължение)

Изготвен е подробен анализ по отношение на въздействието на разпространението на COVID-19 и не е идентифициран осезаем риск по отношение на дейността на Дружеството. Дружеството продава по-голямата част от продукцията си (варовик – ключова съставка в производството на калцинирана сода и циментовото производство) на двете дружества акционери – Солвей Содс АД (част от групата Солвей СА) и Девня Цимент (част от Хайделберг Цимент Груп).

Търсенето на основните продукти, произвеждани от Солвей Содс АД (лека и тежка калцинирана сода, сода бикарбонат) бе засегнато и продажбите през отчетния период са по-малко от първоначално бюджетираният, което повлия и върху приходите на Девня Варовик АД. Девня Цимент оперира в сектора на строителството, който не е съществено засегнат от кризата с COVID-19 и през 2021 година реализира относително стабилни нива на продажби, като неговата дейност, включително доставките, не бе нарушена. През 2020 година ръководството изготви стрес тест анализ, за да оцени и прогнозира възможния негативен резултат от очакваната икономическа рецесия в резултат от разпространението на COVID-19 върху дейността на Дружеството като функция на търсенето на продукцията на Солвей Содс АД. Анализът е изготвен, прилагайки предпазлив подход, който предполага значително намаляване на първоначално прогнозираните приходи и не е индикирано наличието на осезаем риск по отношение на активите и операциите на Дружеството (принципа на действащото предприятие, индикатори за обезценка на имоти, машини и съоръжения и пр.). Докато някои индустрии (например автомобилната) показват занижено търсене на продуктите на Солвей Содс АД, то продуктите на Дружеството имат широко разпространение в хранителната, хигиенната, здравната и други индустрии от първостепенно значение. Химическият сектор е един от фундаменталните в индустрията и много други сектори разчитат на Групата Солвей СА, за да продължат своята дейност.

Дружеството не е изправено пред риск от ограничен достъп до капитали или недостатъчна ликвидност, тъй като се финансира изцяло чрез стопанската си дейност. Дружеството не изпитва забавяния в събираемостта на своите вземания в резултата на кризата причинена от COVID-19 и ръководството не очаква това да се промени през следващите месеци.

Ето защо ръководството счита, че разпространението на COVID-19 не оказва значително влияние върху Дружеството и принципът на действащото предприятие на базата, на който е съставен този финансов отчет, продължава да бъде приложим.

4. **Приходи от продажби**

Приходи според техния характер

Приходите от договори с клиенти се анализират по продукти както следва:

	Година, завършваща на 31 декември 2021	Година, завършваща на 31 декември 2020
Варовик за содово производство	6,780	5,623
Варовик за циментово производство	4,009	3,885
Трошен камък	468	253
Взривна скална маса	299	346
Общо приходи по продукти	11,556	10,109

Географска информация

100 % от приходите от продажби на готова продукцията на Дружеството са реализирани на територията на България.

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. Приходи от продажби (продължение)

Приходи по клиенти

Приходите по договори с клиенти, анализирани по клиенти са както следва:

	Година, завършваща на 31 декември 2021	Година, завършваща на 31 декември 2020
Приходи от свързани лица	11,353	9,753
Приходи от трети лица	203	356
Общо приходи по клиенти	11,556	10,109

Информация за основни клиенти

За 2021 година 98,24 % от общите приходи от готова продукция са по договор с двата основни клиента на Дружеството (виж т. 1.2 и 28.2).

	Година, завършваща на 31 декември 2021	% от прихо- дите	Година, завършваща на 31 декември 2020	% от прихо- дите
Клиент 1	7,344	63,55 %	5,868	58,05 %
Клиент 2	4,009	34,69 %	3,885	38,43 %

Информацията относно момента на признаване на приходите от договори с клиенти, сроковете за удовлетворяване на задълженията на Дружеството за изпълнение, начина на формиране на цената на сделката, съществени условия на плащане и методите, използвани за признаване на приходите, е представена в счетоводната политика на Дружеството (виж т. 2.6).

5. Други приходи

Другите приходи включват:

	Година, завършваща на 31 декември 2021	Година, завършваща на 31 декември 2020
Продажба на материали	257	-
Глоби и неустойки	-	125
Други	-	1
Общо други приходи	257	126

6. Разходи по продажби

Разходите по продажби могат да се анализират, както следва:

	Година, завършваща на 31 декември 2021	Година, завършваща на 31 декември 2020
Съхранение на продукцията	258	216
Общо разходи по продажби	258	216

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

7. Административни разходи

Административните разходи се състоят от:

	Година, завършваща на 31 декември 2021	Година, завършваща на 31 декември 2020
Външни услуги	81	66
Амортизации	7	7
Други разходи	8	8
Общо административни разходи	96	81

Разходите за услуги, предоставени от регистрирания одитор на Дружеството и представени като част от административните разходи, се състоят от:

	Година, завършваща на 31 декември 2021	Година, завършваща на 31 декември 2020
Независим финансов одит	5	5
Други услуги	2	3
Общо услуги, предоставени от регистриран одитор	7	8

8. Разходи при прекратяване на трудови правоотношения

Анализът на разходите при прекратяване на трудови правоотношения е представен по-долу:

	Година, завършваща на 31 декември 2021	Година, завършваща на 31 декември 2020
Начислени (разходи) при прекратяване на трудови правоотношения (виж т. 24)	-	-
Разлика между използваните провизии за разходи при прекратяване на трудови правоотношения и действително изплатените (виж т. 24)	-	(6)
Общо разходи при прекратяване на трудови правоотношения	-	(6)

9. Други разходи

Другите разходи се състоят от:

	Година, завършваща на 31 декември 2021	Година, завършваща на 31 декември 2020
Дарения	25	24
Наеми	24	-
Санкции	2	10
Други	23	5
Общо други разходи	74	39

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

10 Разходи за дейността по елементи

Разходите за дейността, класифицирани по функционално предназначение могат да бъдат представени според същността им, както следва:

	Година, завършваща на 31 декември 2021	Година, завършваща на 31 декември 2020
Продажби на готова продукция	11,556	10,109
Изменение в наличностите на незавършеното производство и готовата продукция	968	829
Енергийни източници	(958)	(601)
Основни материали и изменение на незавършеното производство и готовата продукция	10	228
Други приходи	257	126
Външни услуги, спомагателни материали и други разходи	(8,481)	(7,150)
Други разходи, нетно	(8,224)	(7,024)
Амортизации на имота, машини и съоръжения и нематериални активи	(991)	(1,062)
Амортизации	(991)	(1,062)
Обезщетения при пенсиониране	(12)	(12)
Обезщетения при съкращение	-	(6)
Разходи след напускане и при прекратяване	(12)	(18)
Възнаграждения	(924)	(960)
Задължително и допълнително осигуряване	(213)	(210)
Промисли за персонал	(66)	(73)
Други разходи за персонал	(169)	(129)
Разходи за персонал	(1,372)	(1,372)
Финансови разходи, нетно	(29)	(12)
Разход за данък	(95)	(88)
Печалба за периода	843	761

11 Разходи за лихви

Разходите за лихви се състоят от:

	Година, завършваща на 31 декември 2021	Година, завършваща на 31 декември 2020
Разходи за лихви по задължения при пенсиониране (вж т. 22)	(1)	(2)
Общо разходи за лихви	(1)	(2)

Отчетените от Дружеството разходи за лихви по лизингови задължения са незначителен размер (по 1 хил.лв), поради което не са отразени на отделен ред в настоящата бележка (вж т. 26).

12 Други финансови разходи, нетно

Другите финансови разходи, нетно се състоят от:

	Година, завършваща на 31 декември 2021	Година, завършваща на 31 декември 2020
Печалба от промяна на валутните курсове	-	-
Загуба от промяна на валутните курсове	(1)	(1)
Банкови такси	(27)	(9)
Общо други финансови разходи, нетно	(28)	(10)

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

13 Данъци върху печалбата

Дължимите отсрочени данъци са следните:

	31 декември 2021	31 декември 2020
<i>Отсрочени данъчни активи:</i>		
Провизии	138	137
Общо отсрочени данъчни активи	138	137
<i>Отсрочени данъчни пасиви:</i>		
Имоти, машини, съоръжения и нематериални активи	489	472
Общо отсрочени данъчни пасиви	489	472
Отсрочени данъчни пасиви, нетно	351	335

За определяне на отсрочените данъци се ползват данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, когато активът се реализира или пасивът се уреди (виж т. 2, 12). Данъчната ставка за 2022 година е 10 %.

	Провизии	ИМС и нем. активи	Общо
(Актив)/пасив към 31 декември 2019 г.	(134)	461	327
(Приход)/разход в печалбата или загубата	(4)	11	7
Разход в другия всеобхватен доход	1	-	1
(Актив)/пасив към 31 декември 2020 г.	(137)	472	335
(Приход)/разход в печалбата или загубата	(3)	19	16
Разход в другия всеобхватен доход	-	-	-
(Актив)/пасив към 31 декември 2021 г.	(140)	491	351

Изчисленията за ефективния данъчен процент са представени в следната таблица:

	Година, завършваща на 31 декември 2021	Година, завършваща на 31 декември 2020
Печалба преди данъчно облагане	938	849
Данъчен процент	10%	10%
Данък печалба	(94)	(85)
<i>Данъчен ефект от корекции, водещи до промяна на ефективния данъчен процент:</i>		
Данъчен ефект от постоянни разлики	(1)	(3)
Разход за данък	(95)	(88)
Ефективен данъчен процент	10,13%	10,37%

Разходът за данък включва:

	Година, завършваща на 31 декември 2021	Година, завършваща на 31 декември 2020
Текущ разход за данък	(83)	(80)
Разход за отсрочени данъци от възникващи и усвоени временни разлики през текущия период	(12)	(8)
Разход за данък	(95)	(88)

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

14 Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията са, както следва:

	Земни и сгради	Машини, съоръжения и оборудване	Транспортни средства и други	Активи в процес на придобиване	Общо
Отчетна стойност					
Салдо на 31 декември 2019	7,790	15,681	167	1,080	24,718
Придобити	-	18	19	251	288
Прехвърлени	-	632	-	(632)	-
Отписани активи с право на ползване	-	-	(10)	-	(10)
Отписани	-	-	(10)	-	(10)
Салдо към 31 декември 2020	7,790	16,331	166	699	24,986
Придобити	16	135	-	482	633
Прехвърлени	60	313	-	(373)	-
Активи с право на ползване	-	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2021	7,866	16,779	166	808	25,619
Надрупана амортизация					
Салдо към 31 декември 2019	(3,822)	(7,878)	(95)	-	(11,795)
Амортизация за периода	(226)	(818)	(2)	-	(1,046)
Амортизация активи с право на ползване	-	-	(16)	-	(16)
Отписани активи с право на ползване	-	-	10	-	10
Отписани	-	-	10	-	10
Салдо към 31 декември 2020	(4,048)	(8,696)	(93)	-	(12,837)
Амортизация за периода	(227)	(743)	(5)	-	(975)
Амортизация активи с право на ползване	-	-	(16)	-	(16)
Салдо към 31 декември 2021	(4,275)	(9,439)	(114)	-	(13,828)
Балансова стойност към 31 декември 2020	3,742	7,635	73	699	12,149
Балансова стойност към 31 декември 2021	3,591	7,340	52	808	11,791

Дружеството отдава под наем актив, представляващ част от производствена сграда. Активът, предмет на договора за наем, е включен в групата на земи и сгради.

Стойността на напълно амортизираните, но все още неизлезли от употреба активи към 31 декември 2021г. е в размер на 2,871 хил.лв.

Въз основа на Групова политика, авансите към доставчици на имоти, машини и съоръжения се отчитат в сумата на придобитите имоти, машини и съоръжения. Към 31 декември 2021г. и 31 декември 2020г. Дружеството няма открити аванси към доставчици на имоти, машини и съоръжения.

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

15 Нематериални активи

Нематериалните активи са, както следва:

	Софтуер	Други	Общо
Отчетна стойност			
Салдо към 31 декември 2019	10	22	32
Придобити	-	-	-
Салдо към 31 декември 2020	10	22	32
Придобити	-	-	-
Салдо към 31 декември 2021	10	22	32
Нагрупана амортизация			
Салдо към 31 декември 2019	(10)	(22)	(32)
Амортизация за периода	-	-	-
Салдо към 31 декември 2020	(10)	(22)	(32)
Амортизация за периода	-	-	-
Салдо към 31 декември 2021	(10)	(22)	(32)
Балансова стойност към 31 декември 2020	-	-	-
Балансова стойност към 31 декември 2021	-	-	-

16 Материални запаси

Материалните запаси включват:

	31 декември 2021	31 декември 2020
Готова продукция	11,306	10,379
Резервни части	230	339
Незавършено производство	75	34
Общи и технически материали	24	33
Общо материални запаси	11,635	10,785

17 Търговски и други вземания

Търговските и други вземания са както следва:

	31 декември 2021	31 декември 2020
Финансови активи		
Вземания от клиенти	1,103	1,068
в т.ч. вземания по договори с клиенти	1,069	1,055
Провизии за очаквани кредитни загуби	-	-
Вземания от клиенти, нетно	1,103	1,068
Нефинансови активи		
Предоставени аванси на доставчици	1	-
Обезценка на аванси	-	-
Предоставени аванси, нетно	-	-
ДДС за възстановяване	21	-
Други вземания	13	13
Общо търговски и други вземания	1,138	1,081

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

17. Търговски и други вземания (продължение)

Вземанията по продажби са безпихвени левови вземания. Основните клиенти на Дружеството по продажби на продукция са свързани лица. Ръководството преценява на индивидуална база събираемостта като анализира конкретните вземания и обстоятелствата по забавата за начисляване на обезценка.

Възрастовата структура на непаядежиралите (редовни) вземания от клиенти е както следва:

31 декември 2021	до 30 дни	между 30 и 60 дни	Общо
Търговски вземания	1,103	-	1,103
Други вземания	14	21	35
Общо	1,117	21	1,138
31 декември 2020	до 30 дни	между 30 и 60 дни	Общо
Търговски вземания	1,068	-	1,068
Други вземания	13	-	13
Общо	1,081	-	1,081

За 2021 година Дружеството прилага опростения подход на МСФО 9 за измерване на очаквани кредитни загуби по търговските вземания и признаване на очаквани загуби за целия срок на наструмента за всички търговски вземания.

Предоставените аванси на доставчици към 31 декември 2021г. в размер на 1 хил.лв. са текущи и са предназначени за покупка на услуги.

Вземанията от клиенти са представени по тяхната справедлива стойност.

18. Парични средства

Паричните средства са както следва:

	31 декември 2021	31 декември 2020
Парични средства по банкови сметки	4,173	4,154
Парични средства в брой	1	3
Общо парични средства	4,174	4,157

Наличните към 31 декември 2021г. парични средства по текущи сметки на Дружеството са в лева и са основно в банки, които са с добра репутация и стабилна ликвидност, и с непроменен кредитен рейтинг по Fitch: A+ и BBB-. На този рейтинг отговарят PD (probability of default – вероятност от неизпълнение) с много ниски нива, поради което Ръководството на Дружеството счита, че изчислените очаквани кредитни загуби биха били несъществени, поради което в настоящия финансов отчет не са признати провизии за обезценка на парични средства.

Балансовата стойност на паричните средства е приблизително равна на тяхната справедлива стойност.

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

19 Основен капитал

Към 31 декември 2021 и 2020 година регистрираният основен капитал на Дружеството е в размер на 338 хил. лв., разпределен в 338,000 акции с номинална стойност 1 лев всяка.

В резултат от извършеното през 2019 година вливане на Девня Финанс АД в Девня Варовик АД (виж т. 1.3), структурата на капитала на Дружеството към 31 декември 2021 и 2020 година е, както следва:

Акционери:	31 декември 2021	31 декември 2020
	%	%
Солвей Соди АД, Девня (виж т. 1.1 и т. 1.3)	50.00	50.00
Девня Цимент АД, Девня (виж т. 1.1 и т. 1.3)	50.00	50.00
Общо	100.00	100.00

20 Провизии за околна среда

Дружеството начислява дългосрочно задължение във връзка с рекултивация на терени, нарушени в резултат на експлоатационната дейност, свързана с добива на варовик (виж т. 2.17.1).

Движението на провизиите за околна среда е, както следва:

	31 декември 2021	31 декември 2020
Провизии в началото на периода	1,008	966
Начислени провизии	51	42
Провизии в края на периода	1,059	1,008

Начислените разходи за провизии за околна среда през 2021 и 2020 година са включени в себестойността на продажбите.

21 Финансирання (правителствени дарения)

През 2015 година Дружеството получава правителствено финансиране по договор с Фонд Услови на труд за предоставянето на безвъзмездна помощ за изпълнение на инвестиционен проект "Повишаване безопасността на заетите лица в Девня Варовик АД и усъвършенстване на системата за предотвратяване на рискове на работното място чрез обезопасяване на съоръжения". Проектът е реализиран през 2015 година чрез изработка, доставка и монтаж на чистачи за транспортни ленти и метални тунели на стойност 110 хил. лв., като безвъзмездната помощ е в размер на 30%. Получените през 2015 година парични средства като безвъзмездна финансова помощ във връзка с инвестицията са представени като финансиране за нетекущи активи в размер на 33 хил. лв.

На 18 юли 2016 година Дружеството сключва нов договор с Фонд Услови на труд за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на инвестиционен проект "Оросителна система против прахово замърсяване на въздуха". Проектът е реализиран през 2016 година чрез изграждане на оросителна система за контрол на нивото на прахово замърсяване и помпена станция за оросителната система на обща стойност 92 хил. лв. Съгласно договора Дружеството поема ангажимент за самофинансиране в размер на 70% от общата стойност на инвестицията в размер на 65 хил. лв. Полученото през 2016 година финансиране по Проекта е представено като финансиране за нетекущи активи в размер на 27 хил. лв.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

21 Финансирания (правителствени дарения) (продължение)

Дългосрочното финансиране по двата проекта се признава като приходи за текущия период систематично на база на начислените амортизации на нетекущия актив, в който са вложени, като към 31 декември 2021 и 2020 година са съответно в размер на 6 хил. лв. и 6 хил. лв.

Разпределението на получените финансирания за активи е представено по-долу:

	31 декември 2021	31 декември 2020
Имоти, машини и съоръжения	27	33
Общо	27	33

Движението на финансиранията е както следва:

	31 декември 2021	31 декември 2020
Финансирания в началото на годината	33	39
Признати приходи за нетекущи активи	(6)	(6)
Финансирания в края на годината	27	33

Разходите, компенсирани от финансирането през 2021 и 2020 г. са както следва:

	31 декември 2021	31 декември 2020
Амортизации	6	6
Общо	6	6

Към 31 декември 2021г. всички задължения на Дружеството по договорите за безвъзмездна финансова помощ са изпълнени.

През 2016 година Дружеството кандидатства и е одобрено за получаване на държавна помощ по Наредба № Е-РД-04-06 от 28.09.2016г. Цел на помощта е намаляване на тежестта, свързана с разпределяне на разходите, произтичащи от задълженията за изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници. Помощта се получава въз основа на Заповед, издадена от министъра на енергетиката и е под формата на отстъпки от начисления към фактурите разход/ компонент за използвана енергия от възобновяеми източници като част от цената.

Съгласно Наредбата за намаляване тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници, дружествата могат да се възползват от помощ в зависимост от интензивността на електроенергията, както следва:

- в случай на интензивност на електроенергията от 5% до 10% включително – отстъпка в размер на 40% от горепосочения разход;
- в случай на интензивност на електроенергията над 10% до 20% включително – отстъпка в размер на 60% от горепосочения разход;
- в случай на интензивност на електроенергията над 20% - отстъпка в размер на 85% от горепосочения разход.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

21 Финансирания (правителствени дарения) (продължение)

Освен горепосочените отстъпки, предприятията могат да получават помощ за количествата потребена електрическа енергия, като се освобождават от задължение за плащане по въпросния компонент след достигане на размера на разходите, посочен в разрешителното за съответния ценови периоди, определен като:

- 4% от brutната добавена стойност на съответното предприятие; или
- 0,5% от brutната добавена стойност за предприятия с интензивност на електроенергията от поне 20%.

Дружеството е одобрено за предоставяне на помощ за периодите от 1 август 2015г. до 30 юни 2016г., от 1 юли 2016г. до 30 юни 2017г., от 1 юли 2017г. до 30 юни 2018г., от 1 юли 2018г. до 30 юни 2019г., от 1 юли 2019г. до 30 юни 2020г., от 1 юли 2020г. до 31 декември 2020г. и от 1 януари 2021г. до 31 декември 2021г.

За първи и втори ценови периоди, посочени по-горе, помощта е в размер съответно на 90 хил. лв. и 40 хил. лв., подлежащи на възстановяване от обществения доставчик на електрическа енергия (Национална електрическа компания ЕАД, гр. София). На база заповеди, издадени от Министерство на енергетиката, през м. март 2018 г. и м. март 2019 г., Дружеството получава от НЕК определените суми, отчетени в себестойност на продажбите като намаляване на разходите за електрическа енергия, съответно за 2018 и 2019 година. За всички останали посочени по-горе ценови периоди, помощта е определена на база прогнозно потребление на електрическа енергия и се предоставя под формата на отстъпка в размер на 85 % от компонента за възобновяеми източници, част от цената за задължения към обществото, и максимален размер на тези разходи, съгласно Наредбата.

Помощта се ползва от Дружеството след доказване изпълнението на поставените в Заповедта критерии за всеки ценови период и въз основа на удостоверение, издадено при условията и по реда на Наредбата. Действащата от 2016 година Наредба за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници е в сила до края на 2020 година. През м. февруари 2021г. влиза в сила изменената Наредба за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници, в резултат от което срокът на действие на Наредбата е удължен до 31 декември 2021г. На база получената през 2021 година от Министъра на енергетиката Заповед, Дружеството е одобрено и ползва държавна помощ за енергийна ефективност за последния ценови период от 1 януари 2021г. до 31 декември 2021г.

Рязкото увеличение на цените на електрическа енергия през последните месеци на 2021 година, създаде значителни затруднения на бизнеса в Република България, доведе до спиране на производства и влошаване на икономическото състояние на небитовите клиенти на електрическа енергия. С цел облекчаване на тежестта спрямо небитовите клиенти и справяне с последиците от съществяните и неблагоприятни колебания на цените на електрическата енергия, Министерски съвет, със свое решение № 739 от 26.10.2021г., изменено с Решение № 771 от 06.11.2021г. и Решение № 885 от 16.12.2021г., одобри Програма за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия („Програмата“). Програмата получи положително становище от Европейската комисия и плащанията не се считат за държавна помощ. Програмата е с компенсаторен ефект и допълва вече предприетите други временни мерки на национално ниво за повишаване на прозрачността и подобряване на функционирането на енергийния пазар, както и засилване на регулаторния контрол. Програмата обхваща период на подпомагане от 1 октомври 2021 г. до 30 ноември 2021 г. включително. Програмата предлага механизъм за подпомагане на небитовите крайни клиенти чрез търговците на електрическа енергия, доставчиците от последна инстанция, производителите на електрическа енергия, продаващи директно на крайни небитови клиенти, и оператори на организиран борсов пазар на електрическа енергия (Доставчиците). Подкрепата по Програмата, която се отпуска въз основа на сключен типов договор между Министерството на енергетиката и Доставчиците, е насочена към всички небитови крайни клиенти по смисъла на § 1, т. 27г и 33а от допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката, които получават компенсация от 110 лв./MWh използвана електроенергия.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

21 Финансирання (правителствени дарения) (продължение)

Същите са подпомогнати чрез извършване на компенсация на базата на количествата активна електрическа енергия, върху която се начислява цена „Задължение към обществото“, с фиксирана сума за подпомагане от 110 лв. на един MWh, като в сумата не е включен ДДС. Чрез компенсацията се намалява дължимата за плащане сума от небитовите крайни клиенти. Компенсацията се извършва от страна на Доставчика, с който небитовите крайни клиенти имат сключен договор за доставка на електрическа енергия. Информация за полагащата се компенсация се посочва във фактурите, издавани от Доставчиците.

Счетоводното отчитане на получената от Дружеството парична компенсация се извършва на базата на публикувано Указание на министъра на финансите относно счетоводно отчитане на Програмата за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия. Получената от Дружеството през 2021 година компенсация (110 лв., умножени по използваните за месеца мегават часове) се приспада от фактурираната стойност на електроенергията с начислен акциз и ДДС, при което се намалява дължимата сума за плащане по фактурата. Отчетеното от Дружеството финансиране по Програмата за месеците октомври и ноември 2021г. е в размер съответно на 35 хил.лв. и 37 хил.лв., посочени като компенсация в получената от Доставчика на електрическа енергия фактура и отчетени в себестойност на продажбите като намаление на разходите за електрическа енергия за отчетния период.

22 Задължения при пенсиониране

Движението на задълженията за обезщетения при пенсиониране е, както следва:

	31 декември 2021	31 декември 2020
Задължения за обезщетения при пенсиониране в началото на периода	249	242
Разход за текущ стаж	12	12
Разход за лихви	1	2
Нетна актюерска печалба, призната в друг всеобхватен доход в т.ч.	(43)	(7)
загуба от промяна на финансовите предположения	-	7
загуба от промяна на демографските предположения (печалба) от действителния опит	(43)	(15)
Задължения за обезщетения при пенсиониране в края на периода	219	249

Разходът за текущ стаж за 2021 и 2020 година е включен в себестойността на продажбите.

Сумата, посочена в печалбата или загубата включва:

	Година, завършваща на 31 декември 2021	Година, завършваща на 31 декември 2020
Разход за текущ стаж	12	12
Разход за лихви	1	2
Разход, признат в печалбата или загубата	13	14

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

22 Задължения при пенсиониране (продължение)

Историята на настоящата стойност на задължението и корекцията на задължението, които произтичат от действителния опит е, както следва:

	31 декември 2021	31 декември 2020	31 декември 2019	31 декември 2018	31 декември 2017
Настояща стойност на задължения за обезщетения при пенсиониране	219	249	242	196	165
Корекция на задължението, произтекла от действителния опит	(43)	(15)	11	11	(10)

Провизията е начислена при приемане на следните основни финансови предположения:

	31 декември 2021	31 декември 2020
Дисконтов процент	0,50%	0,50%
Бъдещо увеличение на заплатите за следваща година	4,0%	4,7%
Бъдещо увеличение на заплатите за оставалите години	4,0%	4,7%

Използваните демографски актуарски предположения са базирани на:

- данни за текучеството на персонала на Дружеството от 2002 до 2021 година;
- таблица за смъртност, изготвена на базата на статистика, предоставена от Националният статистически институт, за общата смъртност на населението в България за периода 2017 – 2019 година;
- данни за пенсиониране по болест, определени на базата на статистически данни от Националния център за здравна информация.

Текучеството на персонала е, както следва:

Възраст	31 декември 2021	31 декември 2020
18 – 30 години	4.6 %	4.6 %
31 – 40 години	1.9 %	1.9 %
41 – 50 години	1.3 %	1.3 %
Над 50 години	0.0 %	0.0 %

Съгласно условията на действащия Колективен трудов договор и съгласно Кодекса на труда, при придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, персоналет има право на обезщетения при пенсиониране в размер на brutното трудово възнаграждение за срок от 2 месеца или в размер на brutното трудово възнаграждение за срок от 6 месеца, ако е работил в предприятията от Група Солвей през последните 10 години от трудовия стаж.

При преждевременно пенсиониране поради нетрудоспособност, персоналет има право на обезщетение в размер на brutното трудово възнаграждение за срок от 2 месеца при трудов стаж минимум пет години и при условие, че не са получавани такива обезщетения през последните пет години от трудовия стаж.

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

22 Задължения при пенсиониране (продължение)

Ефектът от увеличение и ефектът от намаляване с 0.25 % на ръста на заплатите и на лихвения процент върху общата сума на разходите за текущ стаж и върху настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране е както следва:

	Увеличение с 0.25 % на ръста на заплатите	Намаляване с 0.25 % на ръста на заплатите
Промяна на разхода за текущ стаж за 2021 година	1	-
Промяна на настоящата стойност на задължението към 1 януари 2021 година	7	(6)
	Увеличение с 0.25 % на лихвения процент	Намаляване с 0.25 % на лихвения процент
Промяна на разхода за текущ стаж за 2021 година	-	1
Промяна на настоящата стойност на задължението към 1 януари 2021 година	(7)	7

Прогнозата за очакваните плащания при пенсиониране през следващите пет години е:

Година на плащане	Суми при пенсиониране по възраст и стаж
Плащания през 2022 година	-
Плащания през 2023 година	-
Плащания през 2024 година	-
Плащания през 2025 година	-
Плащания през 2026 година	-

Средно-претеглената дюрация на задълженията за изплащане на дефинирани доходи на персонала е 13.4 години, а средният оставащ стаж до пенсиониране на работниците в предприятието е 17.07 години.

23 Търговски и други задължения

Търговските и други задължения включват:

	31 декември 2021	31 декември 2020
Доставчици	1,238	750
Концесионни такси	71	60
Персонал	64	48
Социални и здравни осигуровки	27	24
Аванси от клиенти	17	30
Данък Добавена Стойност	-	40
Други задължения към бюджета	5	11
Общо търговски и други задължения	1,422	963

Търговските и други задължения се представят в зависимост от падежа им, както следва:

31 декември 2021	с неопреде- лен падеж	просро- чени	до 30 дни	между 30 и 60 дни	между 60 и 90 дни	Общо
Доставчици	908	-	99	152	79	1,238
Други задължения	20	-	164	-	-	184
Общо	928	-	263	152	79	1,422

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

23 Търговски и други задължения (продължение)

31 декември 2020	с неопреде- лен падеж	просро- чени	до 30 дни	между 30 и 60 дни	между 60 и 90 дни	Общо
Доставчици	606	10	45	25	64	750
Други задължения	32	-	181	-	-	213
Общо	638	10	226	25	64	963

Задълженията към доставчици са текущи, безплатни и са за получени нетекущи активи, материали и услуги. Към 31 декември 2020г. Дружеството няма търговски задължения за придобиване на имоти, машини и съоръжения. Търговските задължения за придобиване на имоти, машини и съоръжения с ненастъпил падеж към 31 декември 2021г. са в размер на 48 хил. лв.

Дружеството осъществява сделки във валута, различна от функционалната си валута, поради което е изложено на риск, свързан с възможните промени във валутните курсове. Такъв риск възниква основно от промяната във валутния курс на щатския долар, тъй като Дружеството осъществява покупки, деноминирани в щатски долари. Сделките, осъществени в евро, не излагат Дружеството на валутен риск, тъй като от 1 януари 1999 година българският лев е фиксиран към тази валута.

Балансовата стойност на задълженията се приближава до техните справедливи стойности.

24 Провизии

Движението на провизиите е, както следва:

	обезщетения при съкращения	неизползван платен отпуск от персонала	бонуси	Общо провизии
Провизии към 31 декември 2019	37	4	90	131
Използвани / освободени	(37)	-	(90)	(127)
Начислени	-	-	73	73
Провизии към 31 декември 2020	-	4	73	77
Използвани / освободени	-	(4)	(73)	(77)
Начислени	-	-	66	66
Провизии към 31 декември 2021	-	-	66	66

Разходите за неизползван платен отпуск от персонала и бонуси за 2021 и 2020 година са представени в себестойността на продажбите.

Сумата на действително изплатените обезщетения при съкращение през 2020 година са в размер съответно на 43 хил. лв. През 2021 година няма изплатени обезщетения при съкращение.

Дружеството не планира съкращения на персонала за периода от 2020 до 2022 година. Поради тази причина във финансовия отчет към 31 декември 2021г. няма признато задължение за обезщетения при съкращения.

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

25 Разпределение на финансовите резултати

Съгласно решение на Общото събрание на акционерите от 15 юни 2021г. от печалбата за 2020 година са изплатени дивиденди в размер на 768 хил. лв.

Съгласно решение на Общото събрание на акционерите от 9 юни 2020г. от печалбата и резервите за 2019 година са изплатени дивиденди в размер на 3,000 хил. лв.

Към 31 декември 2021г. Дружеството няма задължения за дивиденди.

26 Лизинг

Съществените договори, сключени от Дружеството като лизингополучател по оперативен лизинг са за наеми на автомобили, сървъри и периферни устройства (копирна и принтерна техника). Срокът на действие на договорите е от 1 до 5 години в зависимост от наеманите обекти, с изключение на договора за наем на автомобили, който е безсрочен, като за всеки нает автомобил се подписва анекс за срок от 4 или 5 години. В договорите за наем няма опции за подновяване или закупуване. Минималните лизингови плащания се определят като фиксирани месечни суми за целия период на действие на договора, като за периферните устройства се определя допълнителна част, която се основава на броя копия за периода.

Като лизингополучател, Дружеството прилага принципите и правилата за отчитане на МСФО 16 за всички лизингови договори, в сила за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2019г. като признава съответните задължения по лизинг и активи с право на ползване, представени в настоящата част от годишния финансов отчет на Дружеството.

Активите с право на ползване, представени в отчета за финансовото състояние като имоти, машини и съоръжения (виж т. 14) са както следва:

	Транспортни средства и други	Общо
Цена на придобиване		
Салдо към 31 декември 2019	70	70
Постъпили	-	-
Отписани	(10)	(10)
Салдо към 31 декември 2020	60	60
Постъпили	-	-
Отписани	-	-
Салдо към 31 декември 2021	60	60
Нагрупана амортизация		
Салдо към 31 декември 2019	-	-
Амортизация за периода	(16)	(16)
Отписани	10	10
Салдо към 31 декември 2020	(22)	(22)
Амортизация за периода	(16)	(16)
Отписани	-	-
Салдо към 31 декември 2021	(38)	(38)
Балансова стойност към 31 декември 2020	38	38
Балансова стойност към 31 декември 2021	22	22

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

26 Лизинг (продължение)

През 2019 година изтече срока на част от лизинговите договори на Дружеството като лизингополучател, като приключените договори са заменени с нови договори за лизинг на идентични базови активи. В резултат от подновените лизингови задължения, активите с право на ползване на Дружеството са увеличени с 45 хил.лв. През 2020 година има един прекратен и няма нови лизингови договори на Дружеството като лизингополучател. През 2021 година няма приключени и нови лизингови договори на Дружеството като лизингополучател.

Задълженията по лизинг, признати в отчета за финансовото състояние, са класифицирани като:

	31 декември 2021	31 декември 2020
Нетекущи задължения по лизинг	10	22
Текущи задължения по лизинг	12	16
Общо задължения по лизинг	22	38

Матуритетната структура на лизинговите задължения е както следва:

Матуритетна структура	31 декември 2021	31 декември 2020
Година 1	12	16
Година 2	10	12
Година 3	-	10
Година 4	-	-
Година 5	-	-
Над 5 години	-	-

Дружеството не е изправено пред значителен ликвиден риск по отношение на лизинговите си задължения. Лизинговите задължения се анализират и контролират текущо от специалисти на Дружеството.

Разходите за лизинг, представени от Дружеството в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход са както следва:

	31 декември 2021	31 декември 2020
Разходи за амортизации на активи с право на ползване	16	16
Амортизации на отписани активи с право на ползване	-	(10)
Разходи за лихви по лизингови задължения	-	-
Разходи, свързани с краткосрочни лизингови договори	20	14
Разходи, свързани с лизинг на активи с ниска стойност	2	2
Общо разходи за лизинг	38	22

Общият изходящ паричен поток по договори за лизинг през 2021 година възлиза на 40 хил.лв. Той е представен в отчета за паричния поток на Дружеството, класифициран към парични потоци за оперативна и финансова дейност, както следва:

	31 декември 2021	31 декември 2020
Паричен поток, използван в оперативна дейност		
Плащания по краткосрочни лизингови договори	20	14
Плащания за лизинг на активи с ниска стойност	2	2
Паричен поток, използван във финансови дейности		
Плащания на главница по лизингови задължения	18	16
Плащания на лихва по лизингови задължения	-	-
Общ изходящ паричен поток	40	32

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

27 Неотменими ангажименти, условни активи и пасиви

27.1 Значителни неотменяеми договори и ангажименти

През 2015 и 2016 година Дружеството сключва договори с Фонд Условия на труд за предоставяне на правителствено финансиране за изпълнение на инвестиционни проекти (виж т. 21). Проектите са реализирани през 2015 и 2016 година. Дружеството поема ангажимент за срок от 5 години след приключването на съответния проект да не претърпява значими изменения, засягащи същността и условията за изпълнение или пораждащи неоправдани изгоди за Дружеството, както и изменения, произтичащи от промяна в характера на собствеността на придобитите активи, свързани с финансирането. При неизпълнение на тези изисквания предоставеното финансиране подлежи на възстановяване. Към датата на изготвяне на отчета всички изисквания по договора са спазени.

27.2 Банкови гаранции

Към 31 декември 2021 г. Дружеството има открити гаранции, издадени от българска банка и обвързани с договори с трети страни, както следва:

за стойност	Валидност
124	28.02.2022

27.3 Концесионен договор

В съответствие с клаузите на концесионния договор за добив на варовик от находищата Люляна и Снежно поле Югоизток, Дружеството се задължава:

- да разработва и изпълнява за всеки пет годишен период от срока на концесията минимална екологична програма, както и минимална инвестиционна програма, в зависимост от нуждите на концесионния обект. За периода 2020-2024 година общата стойност на планираните средства са съответно 25 хил. лв. и 3,100 хил. лв. През 2021 година са направени разходи за изпълнение по минималната екологична програма в размер на 11 хил. лв. и 633 хил. лв. по минималната инвестиционната програма.

- да изготви дългосрочен план за рекултивация на терените, замърсени вследствие на основната дейност, осъществявана от Дружеството. През 2004 година Дружеството изготвя детайлен дългосрочен план, включващ периодите и сумите, предназначени за рекултивация на терените (виж т. 2.17.1 и т. 20).

27.4 Лизингови договори

Задълженията на Дружеството по договори за оперативен лизинг са както следва:

	31 декември 2021	31 декември 2020
До една година	13	16
От една до пет години	9	22
Общо:	22	38

Към 31 декември 2021г. Дружеството има поети ангажименти по лизингови договори за активи с ниска стойност в размер на 2 хил.лв.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

27 Неотменими ангажменти, условни активи и пасиви (продължение)**27.5 Провизии за околна среда**

Съгласно договор за концесия, Дружеството е задължено да разработи и изпълни проект за възстановяване (рекултивация) на уредени площи в резултат на добивната дейност (виж т. 2.17.1). Ръководството на Дружеството счита, че към 31 декември 2021г. няма съществени промени в предположенията, които да водят до промяна на настоящата приблизителна оценка.

28 Управление на финансовия риск

В хода на обичайната си стопанска дейност Дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск и ликвиден риск. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и достигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на Дружеството.

Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на продуктите и услугите на Дружеството и на привличения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите за поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на дален риск. Управлението на риска се осъществява текущо от Дружеството съгласно утвърдени основни принципи за общо управление на финансовия риск и разработени конкретни процедури за управление на отделните специфични рискове.

Структурата на финансовите активи и пасиви на Дружеството, класифицирани по амортизирана стойност съгласно МСФО 9 към 31 декември 2021г. и 31 декември 2020г. е както следва:

	31 декември 2021	31 декември 2020
Финансови активи		
Други вземания (виж т. 17)	35	13
Търговски вземания (виж т. 17)	1,103	1,068
Парични средства (виж т. 18)	4,174	4,157
Общо финансови активи по амортизирана стойност	5,312	5,238
Финансови пасиви		
Търговски задължения (виж т. 23)	1,238	750
Други задължения (виж т. 23)	71	60
Общо финансови пасиви по амортизирана стойност	1,309	810

28.1 Валутен риск

Дружеството осъществява незначителна част от покупките на материали, оборудване и услуги чрез чуждестранни доставчици, поради което е изложено на валутен риск, произтичащ от промените във валутния курс, основно спрямо щатския долар. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на щатския долар спрямо българския лев при бъдещите стопански операции и по признатите валутни активи и пасиви.

Значителна част от операцията на Дружеството обичайно са деноминирани в български лева и/или евро. За сделките, деноминирани в евро валутният риск е сведен до минимално ниво предвид фиксирания курс на българския лев към еврото (виж т. 2.5).

Дружеството не използва финансови инструменти за покриване на валутния риск.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хилйди лева, освен ако не е посочено друго

28 Управление на финансовия риск (продължение)

28.2 Кредитен риск

Кредитен е рискът, при който клиентите на Дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми.

Финансовите активи, които потенциално излагат Дружеството на кредитен риск, са предимно вземания по продажби. Основно Дружеството е изложено на кредитен риск, а случай на клиентите не изпълняват своите задължения.

Основни клиенти на Дружеството са двата негови акционери (виж т. 4 и т. 19), чийто дял в общите приходи от продажби е над 98 %. Сделките се осъществяват при предварително договорени цени и при нормални кредитни срокове, поради което рискът е минимален.

28.3 Ликвиден риск

Ликвидният риск възниква от времевото разминаване на договорените падежи на задълженията и невъзможността да бъдат уредени в стандартните срокове.

Дружеството генерира и поддържа достатъчен обем на ликвидни средства. Вътрешен източник на ликвидни средства за Дружеството е основната му стопанска дейност, генерираща достатъчни оперативни потоци. Дружеството управлява този риск като използва техники за планиране, включително осигуряване на овърдрафт, дневни отчети на ликвидността, краткосрочни и средносрочни прогнози на паричните потоци.

28.4 Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на Дружеството се оценяват или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са на повтаряща се (ежегодна) база определени търговски и други вземания и задължения и на неповтаряща се (периодична) база някои нефинансови активи като имоти, машини и оборудване.

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка между независими пазарни участници към датата на оценяване на основен (или най-изгоден) пазар при текущи пазарни условия. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива, до които Дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници, като се присмя, че те действат в своя максимална икономическа изгода.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовия отчет по този начин, се категоризира в йерархия на три нива:

Ниво 1 – Използват се котираны (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;

Ниво 2 – Прилагат се оценъчни техники, при които се използват входящи данни, различни от директно котираны пазарни цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и

Ниво 3 – Оценъчни техники, при които най-ниското ниво използвани входящи данни в значителната си част са ненаблюдаеми.

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

28 Управление на финансовия риск (продължение)**28.4 Оценяване по справедлива стойност (продължение)**

На датата на годишния финансов отчет Дружеството прави анализ на предприетно събраната информация за движението в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на оценка или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени и избира подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата. Дружеството прилага различни оценъчни техники, които са подходящи спрямо спецификата на съответните условия и обекти, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и да минимизира използването на ненаблюдаема информация. Дружеството допуска използването на трите приети подхода: пазарен, приходен и разходен, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котиран пазарни цени, пазарни аналози и дисконтирани парични потоци. За активите или пасивите, които се оценяват по справедлива стойност на повтаряема база, в зависимост от разполаганите и използваните към датата на финансовия отчет входящи данни, Дружеството прави преценка дали е необходим трансфер между нивата в йерархията на справедливата стойност.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансовите инструменти чрез продажба на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден за даден актив или пасив пазар. Притежаваните от Дружеството финансови активи са основно търговски вземания и наличности по разплащателни сметки в банки, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност. По отношение на търговските и други краткосрочни вземания и задължения, Дружеството очаква да реализира тези финансови активи и пасиви чрез тяхното цялостно обратно изплащане или чрез погасяване във времето, поради което те се представят по тяхната амортизирана стойност.

Притежаваните от Дружеството финансови пасиви са предимно търговски задължения, поради което Ръководството приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност. Доколкото все още не съществува достатъчно разработен пазар на финансови инструменти в България, със стабилност, достатъчни обеми и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, поради което се използват други алтернативни оценъчни методи и техники.

Ръководството на Дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансово състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

28.5 Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнيلост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на капитала. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства (краткосрочни и дългосрочни) така, както са посочени в отчета за финансово състояние и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на капитала е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

28 Управление на финансовия риск (продължение)

28.5 Управление на капиталовия риск (продължение)

В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структурата на капитала към 31 декември:

	31 декември 2021	31 декември 2020
Общо дългов капитал, в т.ч.:	1,471	1,038
Търговски и други задължения	1,422	963
Задължения за корпоративен данък	-	4
Финансиране	27	33
Задължения за лизинг	22	38
Намален с паричните средства	(4,174)	(4,157)
Нетен дългов капитал	(2,703)	(3,119)
Общо собствен капитал	25,579	25,465
Общо капитал	22,876	22,346
Съотношение на задлъжнялост	(11.82%)	(13.96%)

29 Свързани лица

През 2021 и 2020 година Дружеството осъществява сделки с различни предприятия от Групите на крайните холдингови компании.

Сделките със свързани лица са следните:

	Година, завършваща на 31 декември 2021	Година, завършваща на 31 декември 2020
Предприятия със съвместен контрол или значително влияние върху Дружеството		
Продажби на продукция	11,353	9,753
Продажби на материали	23	9
Покупки на услуги	(142)	(141)
Изплатени дивиденди	(768)	(3,000)
Асоциирани предприятия		
Продажби на продукция	3	2

По сделките няма необичайни условия и съществени отклонения от договорените с трети лица средни пазарни цени при същите обстоятелства.

Вземанията от свързани лица са, както следва:

	31 декември 2021	31 декември 2020
Предприятия със съвместен контрол или значително влияние върху Дружеството	1,100	1,030
Общо вземания от свързани лица	1,100	1,030

ДЕВНЯ ВАРОВИК АД

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември 2021

Всяки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

29 Свързани лица (продължение)

Възнагражденията на директорите и другите членове на управленския персонал през годината са, както следва:

	31 декември 2021	31 декември 2020
Краткосрочни доходи	74	120
Дългосрочни доходи след пенсиониране	2	3
Общо възнаграждения на директорите и другите членове на управленския персонал	76	123

30 Последващи събития

До датата на изготвяне и одобряване за издаване на настоящия индивидуален финансов отчет са подновени гаранции, издадени от българска банка и обвързани с договори с трети страни, както следва (виж т. 27.2):

за стойност	валидност
140	28.02.2023

През м. януари 2022г. Министерски съвет взема решение за изменение на Програмата за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия (одобрена и изменена също с решения на правителството № 739 от 26.10.2021 г., № 771 от 06.11.2021г. и № 885 от 16 декември 2021 г.) (виж т. 21). Като част от целия пакет мерки, одобрен от правителството за компенсиране на индустрията и битя във връзка с високия ръст на цените на електроенергията и природния газ, с новите промени и допълнения се цели преодоляване на последиците от продължаващия висок ръст на цените на електрическата енергия на свободния пазар, като се удължава срокът на действие на програмата за компенсации за месец декември и за първо тримесечие на 2022 година. Размерът на компенсацията за периода се изчислява като 75% от разликата за съответния месец между реалната средномесечна борсова цена на сегментна ден напред на Българската независима енергийна борса (БНББ) и базовата цена от 185.59 лева/мвтч (средна цена базов товар, пазар ден напред на БНББ за м. юли 2021 г.), но не повече от 250 лева/мвтч. Компенсация за клиенти с цени под базовата не се предвижда. Размерът на подкрепата за декември 2021 г. е фиксирана сума от 128,98 лв./MWh на база количествата активна електрическа енергия, върху която се начислява цена задължение към обществото, като в сумата не е включен ДДС. Съгласно приетите изменения и допълнения на Програмата, към датата на изготвяне и одобряване за издаване на настоящия финансов отчет Дружеството има получена компенсация в размер на 114 хил. лв. за м. декември 2021г. и м. януари 2022г.

Продължаващата военна операция в Украйна и свързаните с нея санкции срещу Руската Федерация, може да имат въздействие върху европейските икономии и в световен мащаб. Дружеството няма значителна пряка експозиция към Украйна, Русия или Беларус. Въздействието върху общата икономическа ситуация обаче може да изисква преразглеждане на някои допускания и преценки. Това може да доведе до съществени промени в балансовата стойност на някои видове горива, отразени в отчета за финансовото състояние като материални запаси и съответните им задължения към доставчици в рамките на следващата финансова година. На този етап ръководството не е в състояние надеждно да оцени въздействието, тъй като събитията се развиват ежедневно. По-дългосрочното въздействие може да засегне и търговските обороти, паричните потоци и рентабилността. Независимо от това към датата на този финансов отчет Дружеството продължава да изпълнява задълженията си навреме и поради това продължава да прилага принципите на действащото предприятие като база за изготвяне на финансовия отчет.